Her er et forslag til en høringsuttalelse fra FAU ved Vilberg skole:

Høringsuttalelse – Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026

FAU ved Vilberg skole har diskutert utredningen av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune og ønsker å gi følgende innspill.

FAU vurderer at alternativ 0 fremstår som det tryggeste alternativet slik det er presentert i utredningen. Samtidig opplever vi at det er vanskelig å få et klart bilde av hvilke konkrete konsekvenser dette alternativet vil få for Vilberg skole på kort og lang sikt. Vi mener derfor at det er behov for ytterligere presiseringer av hvordan alternativ 0 vil påvirke kapasitet, organisering og læringsmiljø ved den enkelte skole.

I rapporten vises det til at Vilberg skole har kapasitet til å ta imot flere elever. FAU ønsker imidlertid å uttrykke bekymring for hvilke konsekvenser en betydelig elevøkning kan få for skolens eksisterende arealer og tilbud. Selv om antall klasserom kan gi inntrykk av ledig kapasitet, er det viktig å se på hvordan skolens samlede arealer faktisk brukes i dag.

Ved Vilberg skole benyttes grupperom, spesialrom og andre funksjonsarealer aktivt i undervisningen. Disse rommene er avgjørende for tilpasset opplæring, spesialpedagogisk oppfølging, mindre gruppeundervisning og praktisk-estetiske fag. Dersom elevtallet økes betydelig, frykter FAU at slike rom i større grad må omdisponeres til ordinære klasserom. Dette kan svekke skolens mulighet til å tilby et godt pedagogisk tilbud til alle elever.

FAU mener derfor at vurderingen av skolens kapasitet ikke bør baseres utelukkende på antall tilgjengelige elevplasser, men også på hvilke konsekvenser økt elevtall vil ha for kvaliteten i undervisningen, tilgang på spesialrom og muligheten til å ivareta elevenes ulike behov.

Vi oppfordrer kommunen til å sikre at eventuelle endringer i skolestrukturen ikke fører til redusert kvalitet i læringsmiljøet ved Vilberg skole, og at det gjennomføres grundige vurderinger av arealbehov og pedagogiske konsekvenser før det fattes endelige beslutninger.

FAU ved Vilberg skole stiller seg positive til løsninger som sikrer stabile rammer og et godt skoletilbud for elevene, men mener det er nødvendig med større tydelighet rundt konsekvensene av alternativ 0 og hvordan skolens kvalitet og funksjonalitet skal ivaretas dersom elevtallet øker.

Med vennlig hilsen

FAU ved Vilberg skole

Klassifisering: Intern

Høringssvar – fremtidig skole- og barnehagestruktur i Eidsvoll

Feiring skole som nærmiljøskole og samlingspunkt

Jeg mener det er viktig at vurderingen av Feiring skole ikke bare handler om elevtall, økonomi og kapasitet. Feiring skole er en nærmiljøskole med en betydning for bygda som går langt utover selve undervisningen.

Skolen fungerer som møteplass, sosial arena og samlingspunkt for mennesker i alle aldre. Her møtes barn, ungdom, foreldre, besteforeldre og andre innbyggere. Allerede på første skoledag møter mange foresatte og besteforeldre opp, selv om de ikke har barn som begynner i første klasse. Dette sier noe om hvilken plass skolen har i lokalsamfunnet.

Det er også mange som bidrar aktivt til skole- og nærmiljøet. FAU har blant annet etablert Tuftparken og gapahuk, mens Feiring IL over tid har investert betydelige ressurser i skolens uteområde, blant annet i ballbinge, kunstgressbane og skiløyper. Uteområdet brukes ikke bare av elevene i skoletiden, men er også en aktivitets- og møteplass for barn, ungdom og familier på kveldstid og helger.

Jeg opplever at Feiring skole og bygda på mange måter er gjensidig avhengige av hverandre. Skolen er ikke bare et sted der barna får undervisning, men en institusjon som knytter generasjoner sammen og bidrar til fellesskap og tilhørighet. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom allsang og forestillinger der hele bygda inviteres, eldrekvelder der ungdomsskolen lager middag for pensjonistforeningen, og den gjensidigheten som oppstår når pensjonistforeningen senere lager vafler til ungdommene, den såkalte vaffelonsdagen. Lokale bønder, næringsliv og frivillige bidrar også inn i skolehverdagen.

Dette er verdier som kan være vanskelige å tallfeste, men som likevel må inngå i vurderingen av konsekvensene ved en eventuell nedleggelse. I Feiring skjer mye av arbeidet med fellesskap, aktivitet og tilhørighet naturlig gjennom samspillet mellom skolen og bygda.

Nullalternativet må være en reell referanse

Utredningen synes ikke å inneholde et tydelig og ferdig definert nullalternativ. Det gjør det vanskelig å sammenligne konsekvensene av de foreslåtte strukturendringene med en forsvarlig videreføring av dagens struktur.

Jeg mener at konsekvenser knyttet til barnets beste, læringsmiljø, reisevei, lokalsamfunn, beredskap og økonomi må vurderes systematisk opp mot et tydelig definert nullalternativ før det fattes vedtak.

Kommunestyret bør ikke fatte beslutning før konsekvensene er vurdert opp mot et tydelig og reelt definert nullalternativ.

Med nullalternativ mener jeg en videreføring av dagens struktur og tjenestetilbud uten at dagens tilbud først svekkes gjennom omfattende kutt.

Dette er særlig viktig fordi Delrapport 2 beskriver alternativ 0 som videreføring av dagens struktur **med reduksjon i tjenestetilbudet i oppvekstsektoren**. Rapporten sier samtidig at konsekvensene av disse reduksjonene for elever, ansatte og lokalsamfunn kan bli betydelige, uten at de er fullt ut utredet i delrapporten.

Høringsbrevet av 24. juni 2026 bekrefter også at utredningen ikke inneholder en fullstendig beskrivelse av alle konsekvensene ved alternativene.

Etter min vurdering gir dette et skjevt sammenligningsgrunnlag. Dersom referansen er en allerede svekket skole- og barnehagestruktur, kan en nedleggelse eller annen strukturendring fremstå som mer fordelaktig enn den ville gjort dersom den ble sammenlignet med en forsvarlig videreføring av dagens situasjon.

Jeg stiller derfor spørsmål ved hvordan kommunen kan sikre reell medvirkning i høringsprosessen når Delrapport 2 opplyser at beskrivelsen av nullalternativet først skal ferdigstilles i den videre analysefasen, etter at høringen er gjennomført.

Hvordan kan innbyggerne gi en reell og informert uttalelse til et alternativ som ennå ikke er ferdig utredet?

Dersom nullalternativet endres eller ferdigstilles etter høringen, mener jeg at dette må kunne utløse behov for en ny høringsrunde.

Barnas beste må også vurderes mot nullalternativet

Kommunen har lagt opp til at barnets beste skal være ett av de sentrale kriteriene i vurderingen av strukturendringene. Barnets beste kan imidlertid ikke vurderes fullt ut dersom kommunen bare spør hva som skjer ved en nedleggelse, uten samtidig å undersøke hva som skjer dersom skolen videreføres.

For Feiring bør det derfor vurderes:

- hva elevene får ved å beholde dagens skole
- hva elevene mister ved en nedleggelse
- hvordan reiseveien endres
- hvordan skolemiljøet endres
- hvordan relasjoner til lærere og medelever påvirkes
- hva som skjer med elever som har behov for særskilt tilrettelegging
- hvordan fritid, lek og aktivitet påvirkes
- hvordan lokalsamfunnet påvirkes.

Feiring skole er ikke bare et bygg. Skolen er en viktig del av lokalsamfunnet. En nedleggelse kan derfor få konsekvenser som ikke kommer frem dersom man bare ser på elevtall, areal og årsverk.

Delrapport 2 erkjenner selv, med henvisning til Telemarksforsking og Nordlandsforsknings arbeid, at tap av nærskolen kan svekke tilhørighet, identitet, sosialt og kulturelt liv og den daglige tilknytningen til lokalsamfunnet.

Dette må etter min vurdering inngå konkret i vurderingen av Feiring skole.

Skolekretsgrenser

Jeg merker meg at konkurransegrunnlaget uttrykkelig krever at leverandøren skal gjennomføre en «oppdatert og systematisk analyse av dagens skolestruktur, inkludert skolekretsgrenser, kapasitet og relevante nøkkeldata». Videre skal de ulike scenariene vurderes opp mot blant annet reise- og transporttid, nærskoleprinsippet, læringsmiljø og konsekvenser for lokalsamfunnet, basert på en konsistent og etterprøvbar metodikk.

Jeg kan ikke se at det i delrapportene er presentert en samlet analyse av dagens skolekretsgrenser eller hvordan skolekretsene konkret påvirkes av de ulike alternativene. Det framgår heller ikke hvilke elever som eventuelt må bytte skole, hvilke mottakerskoler som legges til grunn, eller hvilke konsekvenser dette får for reisetid, skoleskyss, nærskoleprinsippet, læringsmiljø og lokalsamfunn.

Dette er opplysninger som er nødvendige for å kunne vurdere de scenarioene som er lagt fram. Når skolekretsgrenser er en uttrykkelig del av oppdraget, og når konsekvenser for transport, nærskoleprinsipp og nærmiljø skal utredes for hvert scenario, må det også framgå hvilke skolekretser og elevstrømmer analysene bygger på.

Jeg kan derfor ikke se at den oppdaterte og systematiske analysen av skolekretsgrenser som er beskrevet i konkurransegrunnlaget, er lagt fram i utredningen.

Før kommunestyret behandler saken bør det foreligge en oversikt som viser dagens skolekretsgrenser, hvilke endringer de ulike alternativene medfører, og hvilke konsekvenser dette får for de berørte elevene og lokalsamfunnene.

Gode resultater bør være et argument for å bevare Feiring skole

Når fremtidens skolestruktur skal vurderes, bør elevenes læringsresultater være en viktig del av grunnlaget.

Feiring skole har over tid levert gode faglige resultater. Skolens gjennomsnittlige grunnskolepoeng har gjennom flere år ligget over både gjennomsnittet i Eidsvoll og landsgjennomsnittet. Dette er resultater som bør vektlegges.

Grunnskolepoeng er et mål på elevenes samlede karaktersnitt på 10. trinn og brukes blant annet ved opptak til videregående opplæring. Samtidig bør resultatene ses i sammenheng med andre indikatorer for læringsmiljø og læringsutbytte.

Det er derfor ikke mulig å konkludere med at gode resultater alene skyldes skolens størrelse eller organisering. Men gode resultater over tid bør likevel være en del av kunnskapsgrunnlaget når skolestrukturen skal vurderes.

Når en skole fungerer godt, bør man først undersøke **hva skolen gjør riktig, og hvordan dette kan videreføres**.

Feiring skole følger elevene fra 1. -10. trinn og representerer et fungerende skolemiljø med gode faglige resultater, nærhet mellom elever og ansatte, og en sterk tilknytning til lokalsamfunnet. Når resultatene er gode, bør utgangspunktet være å spørre hvordan skolen kan videreutvikles og styrkes.

Det er vanskelig å argumentere for at en skole bør svekkes når den over tid viser at den lykkes med det viktigste: å gi elevene et godt læringsutbytte og et trygt skolemiljø.

I stedet for å spørre *«Har vi råd til å beholde Feiring skole?»*, bør heller kommunen stille spørsmålet:

«Har vi råd til å miste en skole som allerede fungerer så godt?»

Det bør dokumenteres at en eventuell endring faktisk vil gi elevene et bedre tilbud – ikke bare at den kan gi en økonomisk besparelse.

Hvem sine perspektiver blir presentert?

Det er positivt at Eidsvoll kommune ønsker å bruke forskning som grunnlag i arbeidet med fremtidig skole- og barnehagestruktur. Samtidig er det grunn til å spørre om kunnskapsgrunnlaget som presenteres, er tilstrekkelig bredt og balansert.

Professor Thomas Nordahl ble invitert til kommunens strategiseminar med temaet «Best skole for penga – finnes den ideelle skolestruktur?». Det er relevant å lytte til hans forskning og perspektiver. Men når én faglig stemme får en så sentral plass i en prosess som kan føre til omfattende endringer i skolestrukturen, mener jeg kommunen også bør presentere forskning og faglige perspektiver som nyanserer eller utfordrer disse synspunktene.

Skolestruktur har ingen enkel fasit. Det finnes forskning som viser begrenset sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel, samtidig som det finnes forskning som fremhever verdien av små skoler, nærhet, tilhørighet og skolens betydning for lokalsamfunnet.

Det er derfor naturlig å spørre:

- Hvorfor ble akkurat Thomas Nordahl valgt som foredragsholder?

- Hvilke andre forskere eller fagmiljøer er presentert?
- Hvorfor ble ikke også forskning med andre perspektiver lagt frem?
- Hvordan er konsekvensene av å legge ned små skoler vurdert?
- Hvordan er skolens faktiske resultater, læringsmiljø og betydning for lokalsamfunnet tatt med i vurderingen?

Dette handler ikke om å kritisere én forsker, men om **kvaliteten og bredden i beslutningsgrunnlaget**.

Når konsekvensene av en eventuell skolenedleggelse er så store, bør innbyggerne kunne forvente at kommunen legger frem **hele kunnskapsbildet – ikke bare én side av saken**.

For Feiring skole er dette særlig viktig. Dersom skolen over tid kan vise til gode faglige resultater og samtidig har en viktig funksjon i lokalsamfunnet, bør kommunen kunne dokumentere hvilken konkret forbedring elevene vil få ved en eventuell endring.

Avslutning

For meg kan Feiring sammenlignes med et vevd teppe. Feiring skole er en viktig tråd i dette teppet som holder lokalsamfunnet sammen. Dersom denne tråden fjernes, svekkes hele teppet.

Jeg mener derfor at kommunen må vurdere **hva man faktisk mister – ikke bare hva man eventuelt kan spare**.

Før det tas en beslutning om Feiring skole, bør det foreligge et komplett og etterprøvbart beslutningsgrunnlag der:

- dagens struktur sammenlignes med et reelt og forsvarlig nullalternativ
- barnets beste vurderes både ved endring og videreføring
- konsekvensene for elever, skolemiljø og reisevei dokumenteres
- skolekretsgrenser og konsekvensene av eventuelle endringer tydeliggjøres
- skolens faglige resultater og læringsmiljø inngår i vurderingen
- konsekvensene for lokalsamfunnet vurderes konkret
- og relevante forskningsperspektiver presenteres på en balansert måte.

Feiring skole representerer et fungerende skolemiljø med gode faglige resultater, nærhet mellom elever og ansatte og en sterk tilknytning til lokalsamfunnet. Når en

skole fungerer godt, bør utgangspunktet være å undersøke hvordan den kan videreutvikles og styrkes.

Jeg ber derfor kommunestyret sikre et bredt, balansert og etterprøvbart kunnskapsgrunnlag før det tas stilling til en eventuell endring av Feiring skole.

Skrot skinnprosessen - Nei til nedleggelse av Ås skole

Forslagene om å legge ned skoler i Eidsvoll kommune framstår for barna og oss foreldrene som helt uforståelige. For oss virker denne prosessen som rigga slik at politiske kjernesaker, som kutt i eiendomsskatten i dette tilfellet, kamufleres som nødvendig omstilling. Det holder ikke mål. Ås skole, eller noen andre skoler for den del, skal ikke måtte bli offer for valgflesk som velgerne umulig kunne ane rekkevidden av under lokalvalget i 2023.

Det finnes alternativer til galskapen

Hele premisset for denne saken halter. De nødvendige besparelsene kunne vært henta inn ved å la være å kutte i, eller eventuelt heve, eiendomsskatten. Jeg tror at hvis man faktisk hadde tatt seg bryet med å spørre folk i Eidsvoll om hva de helst ville valgt, så hadde mange gått for å la eiendomsskatten være når alternativet er at skolen til barn og barnebarn legges ned. Opposisjonen i kommunepolitikken har laga alternative budsjetter som går opp uten å massakrere skolestrukturen. Just sayin.

Så har vi det såkalte 0-alternativet da. I min bok, og jeg tror dette gjelder de fleste andre, så er et ekte 0-alternativ, et alternativ som handler om å gjøre nettopp null. I Oslo Economics-raporten har vi imidlertid et slags snik-0-alternativ som sier at man skal gjøre null, men man skal også redusere tilbudet. Det vil si at hvis man hadde bestemt at man skulle gå for 0-alternativet, så ville det like fullt leda til nedskjæringer. Ikke null likevel, der altså.

I nevnte rapport fra Oslo Economics fremstilles tiltaksalternativer som i realiteten leder til nøyaktig det samme utfallet, nemlig skolenedleggelser. For Ås skoles del, som er vår nærskole, vil det si at enten så legges skolen ned og bygget selges (alternativ 4), eller den omdisponeres til ungdomsskole (alternativ 5). Same-same for mine barn, barneskolen på Ås forsvinner uansett.

Menneskene bak regnearkene

Bak hver eneste elev på Ås skole står det en familie og som lever et familieliv. Å legge ned en skole stopper pulsen i nærmiljøet. Det fører til at unger ikke bare mister skolen sin, de mister skoleveien sin, klassen sin, og noen ganger også tryggheten sin. Jeg synes det er under enhver kritikk at man er villig til å legge ned skolene til ungene våre for å spare inn eiendomsskatt. Og hvis så store grep virkelig er nødvendig, da mener jeg at det må utredes skikkelig, for denne prosessen holder ikke mål. Verken utredninga i seg selv eller informasjonen gitt til oss innbyggere har vært god nok i denne saka. Dropp nedleggelse, dropp dette sakskomplekset og gjør jobben skikkelig hvis dere står inne for at det er nødvendig å ødelegge gode strukturer for skoler og barnehager i Eidsvoll. Det skylder dere oss innbyggerne. Det er våre penger dere forvalter. Husk det.

Med vennlig hilsen Maria Strømman Berteig med familie

Det tar generasjoner å bygge en skole

Personlig høringsuttalelse til framtidig barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll

Jeg bor på Dokken, så for meg er det naturlig at Ås skole står nærmest i denne saken.

Men dette høringsinnspillet handler egentlig ikke bare om Ås.

Det handler om skolene våre.

Om hva en skole blir når den har ligget på samme sted lenge nok.

På et kart er en skole et punkt. En skolekrets er en strek. Verdien er tall på en skjerm. Elever kan flyttes fra ett område til et annet, og kapasitet kan fordeles mellom bygg.

I virkeligheten er det ikke fullt så enkelt.

En skole bygges ikke den dagen bygget åpner. Den bygges litt etter litt, år etter år.

Et barn begynner i første klasse. Foreldrene blir kjent med andre foreldre. Noen engasjerer seg i FAU, korpset eller det lokale idrettslaget. Barna finner venner der de bor. De lærer hvilken vei de kan sykle til skolen, hvor de møtes etter skoletid, hvilken skog de går på tur i og hvilke aktiviteter som finnes i nærheten.

Så begynner en ny førsteklasse.

Og så en ny.

Etter noen tiår har skolen blitt noe langt større enn bygget den holder til i.

Den har vært med på å forme et lokalsamfunn.

Det gjelder Ås. Men det gjelder også de andre nærskolene i Eidsvoll.

Derfor blir jeg urolig når diskusjonen om framtidig skolestruktur i så stor grad kan komme til å handle om elevplasser, bygningskapasitet og hvor mange barn det teknisk sett er plass til ved en annen skole.

Selvfølgelig må kommunen forholde seg til økonomi. Det må finnes nok elever, gode læringsmiljøer og forsvarlige bygg. Men i regnestykket må vi også forstå hva som faktisk flyttes når en skole legges ned.

For elevene flyttes ikke alene.

Over tid flyttes vennskap. Foreldrenettverk. Fritidsaktiviteter. Reisemønstre. Frivillig engasjement. Og til slutt tilhørighet.

Rundt en skole vokser det over tid fram langt mer enn selve skolebygget.

Veier og gangforbindelser blir tilrettelagt. Idrettsanlegg, fritidsaktiviteter og møteplasser etableres i nærheten. Barn lærer seg å bevege seg på egen hånd mellom hjem, skole og aktiviteter. Foreldre møtes, nettverk oppstår, og frivillige miljøer bygges opp. Litt etter litt blir skolen en del av infrastrukturen i lokalsamfunnet.

En skole kan vedtas nedlagt på én kveld. Det som er bygget opp rundt den gjennom generasjoner, kan ikke vedtas tilbake.

Barn begynner et annet sted. Nye vennskap etableres i en annen retning. Familienes hverdagsreiser går andre steder. Aktivitetene følger etter. Etter hvert blir tilhørigheten svakere.

Når vi oppdager det, kan det være for sent å få det tilbake.

Det er også derfor jeg synes vi må være forsiktige med å behandle antallet skoler først og fremst som et økonomisk problem som kan løses ved å fylle ledige plasser på større skoler.

Ledig kapasitet kan endre seg.

Befolkningen kan endre seg.

Behovene kan endre seg.

Men når kommunen først har tatt bort en skole fra et lokalsamfunn, er terskelen svært høy for å bygge den opp igjen.

Ikke alle kostnader og innsparinger er synlige et regneark.

Vi bør derfor stille oss et spørsmål som rekker lenger enn til neste budsjettperiode:

Hva slags Eidsvoll ønsker vi at barna våre skal vokse opp i om tjue eller tretti år?

Ønsker vi et Eidsvoll der flest mulig barn kan ha en skole i sitt eget nærmiljø, komme seg dit på egen hånd og vokse opp med skole, venner, fritidsaktiviteter og lokalsamfunn rundt seg?

Eller ønsker vi gradvis å samle stadig mer av barnas hverdag på færre steder fordi det akkurat nå finnes ledig kapasitet der?

Jeg mener nærskolene har en verdi som det er vanskelig å måle i kvadratmeter, elevplasser og kroner.

Jeg skriver dette fordi jeg ønsker at Ås skole skal bestå.

Men jeg skriver det også fordi jeg mener vi bør være svært varsomme med å legge ned noen av de etablerte nærskolene våre uten at vi virkelig har forstått hva vi samtidig tar bort fra lokalsamfunnene rundt dem.

Det tar kort tid å fjerne en skole fra et kart.

Det tar generasjoner å bygge det som finnes rundt den.

Med vennlig hilsen

Lars Erik Dokken, pappa og tidligere elev ved Ås skole

Høringsinnspill – Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll 2026.

Rødt Eidsvoll og Hurdal sender herved inn vårt høringsinnspill til utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll med saksnummer: 2026/4027.

Ifølge rapportene har vi et økende behov for kapasitet og en forespeilet stor tilflytting der det allerede er kapasitetsutfordringer. I andre områder er det overkapasitet.
Statistikk viser til:

- godt dekket skoler
- stabilitet
- kvalifiserte søkere
- lav turnover
- Et godt arbeidsmiljø
- kollegial støtte
- faglig handlingsrom og stabile ledelsesstrukturer
- godt samhold i kollegiet
- godt samarbeid og støtte mellom ansatte.
- det vises til en gjennomgående god trivsel blant elever

Dagens utfordring:

- bemanning i SFO
- behov for å styrke spesialisert kompetanse
- behov for effektivisering av drift
- stramme driftsrammer
- økte kostnader
- begrenset handlingsrom og få utviklingsmuligheter
- høyt arbeidstempo
- store elevgrupper og knapp bemanning

Det trengs tiltak for å tilfredsstille kapasitetsutfordringen, effektivisere driftskostnader, bedre ressursbruken og sikre god kvalitet på tilbudene til barn og elever.

Vi mener at de alternativene som ligger til grunn i delrapport 2 ikke vil tilfredsstille de utfordringene Eidsvoll kommune står ovenfor.

Det å flytte elever fra Feiring, Eidsvoll Verk og Ås til Vilberg eller Langset oppfattes som en kortsiktig løsning. Vi ser flere negative konsekvenser ved å gå videre med alternativene som er lagt fram i delrapport 2.

Alternativene fører blant annet til lang reisevei for elevene.

Utdrag fra rapporten som omhandler konsekvensen av lengre reisevei for elever:

«I en rapport om skolenedleggelser fra Telemarksforsking og Nordlandsforskning (2026) fremheves det at lengre reisevei kan være en belastning for elever, både gjennom økt tidsbruk og mer krevende hverdagslogistikk. Lengre og mer sammensatte reiser, ofte med ventetid og behov for bytte av transport, kan oppleves som belastende i seg selv og bidra til økt stress og redusert trivsel. Dette gjelder særlig for yngre elever, men også eldre elever kan påvirkes gjennom redusert tid til skolearbeid og fritidsaktiviteter. Nedleggelsen vil også påvirke elevenes sosiale hverdag. Søsken kan bli fordelt på ulike skoler, noe som gir mer sammensatt og krevende hverdagslogistikk for familier.»

Det vil også føre til økt trafikk på allerede sårbare plasser i Eidsvoll. Dersom man går videre med alternativene og elever som er bosatt på Ås, Feiring og/eller Eidsvoll Verk må begynne på Vilberg, vil antall barn som bruker SFO øke drastisk. Det vil si at mange elever er avhengig av å bli levert og hentet i bil. Dette vil svekke trafikksikkerheten rundt Vilberg. Skolen og klassekamerater vil være langt unna der barna og elevene bor. Det vil igjen føre til økt trafikk på fritiden og behovet for flere bussavganger kan oppstå.

Ved større skoler vil det være flere å forholde seg til, både ansatte, elever og foreldre. Det kan derfor oppfattes som lengre vei for å få hjelp fordi det er flere ansatte å forholde seg til. På små nærskoler føles det tryggere å være forelder, de kan navnene på alle i klassen og kan enkelt ta kontakt med barnets foreldre om det skulle være noe. Det gjør det enklere å inkludere leken på fritiden, og hvis det skjer noe i skoletiden som preger barnet, er det kort vei til å ta kontakt med foreldrene, siden de kjenner hverandre godt. Dette vil bli en utfordring hvis det blir enda flere klasser å forholde seg til, både for barna, men også for foreldrene. Det vil bli vanskeligere å opprettholde et godt miljø mellom alle foreldrene på trinnet.

Utdrag fra rapporten som omhandler konsekvensen av større skoler kontra mindre:

«Men der det er store elevgrupper og høy belastning preges enkelte trinn av uro, konflikter, mobbing og utrygghet. Samtidig pekes det på at det er vanskeligere å fange opp og følge opp sosiale utfordringer tidlig. Mens ved de mindre skolene vises til bedre forutsetninger for relasjonsarbeid, tidlig innsats og forebygging av utenforskap.»

Lokalmiljøet rundt Ås, Feiring og Eidsvoll Verk vil bli svært svekket. Skoleområdene blir aktivt brukt på fritiden til barna. Det er enkelt å arrangere bursdager og inkludere alle da gymsalen på skolen er i nærheten og ofte gangavstand til der medelever bor.

Både Ås, Eidsvoll Verk og Feiring kan vise til nasjonale prøver som er over landssnittet, noe som sier mye om læringsmiljøet på disse skolene.

Kapasitetsutfordringen er ikke størst nå, slik det fremstilles i delrapportene, den kommer senere. Det vil si at kostnaden på skoleskyss til evt. Vilberg fra evt. nedlagte skole vil øke med tiden. Løsningen på kapasitetsutfordringer i sørbygda er ikke å sende barna på lange bussturer til en skole som ikke er i nærheten av der de bor.

Etter opplæringsloven § 10-1 skal elevens beste være et grunnleggende hensyn i valg som berører elever. Videre følger det av opplæringsloven § 12-2 at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. På denne bakgrunn tillegges forhold som direkte påvirker elevenes læring, trivsel og utvikling stor vekt.

Her kunne svaret ha stoppet.

De foreslåtte endringene i skolestrukturen i Eidsvoll vil bunne i økonomi, ikke det som er best for barna.

Å flytte barn ut av veletablerte og gode miljøer kommer til å ha en negativ effekt på trivsel, deretter helse og læring.

Det kan vi ikke stå inne for.

Når det er snakk om endring i skolestruktur kan vi ikke bare snakke om barna, de ansatte er like viktig.

De står også i den samme usikkerheten, de kan miste en arbeidsplass de står trygt i, og som rapporten også viser til, et godt arbeidsmiljø. Nå har vi små skoler med god oversikt

over både kollegaer og elever. Hvordan vil det bli på store skoler, med flere ansatte, elever og foresatte forholde seg til? Ansatte vil få flere elever å forholde seg til og følge opp, noe som vil øke arbeidsbelastningen, som igjen viser til økt sykefravær. Godt arbeidsmiljø og en trygg arbeidsplass er essensielt for å holde sykefraværet nede. Vi står sammen med de ansatte og ønsker å beholde nærskolen, ikke bare for barna, men også for de ansatte.

Hva med de andre kostnadene som ikke legges til grunn i delrapporten?

Det er en del kostander som vil komme med en nedleggelse av skoler som ikke kommer frem i delrapporten og derfor vil ikke den reelle sparingen komme tydelig frem.

Byggene fra nedlagte skoler/barnehager må fremdeles opprettholdes til de blir solgt eller får en annen funksjon. Det vil forekomme ekstra kostnader på blant annet oppvarming, vedlikehold, sikring av hærverk og forsikring. Det kan føre til en endring av hvem som velger å bosette seg i Eidsvoll, mindre barnefamilier og flere eldre, hva vil det koste kommunen? Hva vil det ha å si på næringen og arbeidsplassene? Det vil også bli en økt kostnad for enkelte familier som må kjøre lengre for å hente og levere barnet sitt. Hvis flere elever blir avhengig av buss eller annen transport til og fra skolen vil det gi økt utslipp, men også mer slitasje på veiene. Her vil da kommunen få større utgiftsposter i senere tid og hva vil det ha å si på utslippsmålene til kommunen?

Oppsummer av konsekvensene av alternativene for involverte og lokalsamfunnet:

- Dårligere tilflytting, hva har det å si for inntektsgrunnlaget til Eidsvoll kommune?
- Mindre inkludering, fordi det er flere elever, foreldre og ansatte å forholde seg til.
- Lengre og farligere skolevei.
- Mister fritid på grunn av lengre skolevei.
- Mindre samhold i klassen.
- Usikkerhet for ansatte.
- Et endret arbeidsmiljø.

- Økt sykefravær blant ansatte.
- Oppsigelser av ansatte på grunn av endret arbeidsplass.
- Mister viktige samlingspunkter.
- Det vil bli mer trafikk. De som kunne gå hjem blir avhengig av buss eller å bli hentet i bil.
- Vanskeligere å se hvert enkelt barn, siden det blir flere elever.
- Mindre bruk av nærmiljøene til læring og aktivitet.
- Endre tilhørigheten og identiteten til nærmiljøet.
- Det kan bli en endring i befolkningssammensetningen, med færre barnefamilier og en høyere andel eldre.
- Svekker det sosiale og kulturelle livet i nærmiljøet.
- Lengre reisevei for å levere og hente på SFO, kan føre til store konsekvenser for de som pendler.
- Flere vil miste muligheten til å gå eller sykle til og fra skolen.

Når dette ligger til grunn er konsekvensene av alternativene om nedleggelse av skolene/barnehage for barn, elever, ansatte og lokalsamfunnet såpass alvorlig at det ikke burde gjennomføres.

Alternative muligheter for innsparing:

- Utredning av mulighetene for samlokalisering av helsestasjonene og flytting av PPT til eksisterende kommunale lokaler.
- Utsette bruk av læringsbrett til 5. trinn.
- Vi ville i tillegg ha beholdt og økt eiendomsskatt. Det for å kunne drifte kommunen på en slik måte som kan møte våre barn og elever i nærmiljøene de bor og gi dem gode tilbud.

Behovet for kutt i utgifter skyldes i stor grad kutt på inntektssiden. Vi viser til opposisjonens alternative budsjett der ingen av disse kuttene i oppvekst og opplæring hadde blitt nødvendige. Her har politisk ideologi gått foran en praktisk analyse av kostnaden ved å drive kommune. Som konsekvens er det nå bokstavelig talt barna i kommunen som kan bli skadelidende.

I henhold til delrapport 2 har kommunen vedtatt «en innsparing på 40 millioner kroner i oppvekst og opplæring i 2028». De eneste alternativene som kan gi kommunen en (kortsiktig) innsparing i størrelsesordenen ligger i begge tilfeller i å ikke følge opp posisjonens eget vedtak om utvidelse og oppgradering av Dal skole. Det foreligger i rapporten heller ikke noen tall for flytting av elever fra Ås til Dal om prosjektet på Dal skrinlegges og Ås omgjøres til ungdomsskole.

Kommunedrift er en langsiktig tenkning. En skole er ikke en kolonne i et Excel-ark eller en kasse med plass til x antall enheter. Det er et miljø, en samlingsplass og den viktigste arenaen barn og unge har utenfor hjemmet. Ved å kaste rundt på elever og ødelegge læringsmiljøer vil det på svært kort sikt kunne bli penere i kolonnene, men behovet for investering på grunn av kapasitet vil melde seg igjen tilnærmet umiddelbart.

Såpass store endringer i hverdagen vil utvilsomt også føre til flere utfordringer for unge innbyggere på sikt og tilhørende kostnader.

Vi vil:

- beholde et desentralisert skoletilbud
- styrke lærertettheten
- sikre tilstrekkelig bemanning rundt elevene
- styrke laget rundt barn og unge
- prioriterer tidlig innsats
- sikre gode arbeidsforhold for ansatte
- investere i kompetanse og fagmiljøer

- vedlikeholde og oppgraderer eksisterende skolebygg
- effektivisere administrasjon og støttefunksjoner der det er mulig
- bruke økte inntekter som et reelt alternativ til å kutte i selve tjenesten.

Nei til nedleggelse av skoler. Barnas fremtid framfor lavere eiendomsskatt!

På vegne av

Rødt Eidsvoll og Hurdal

Høringssvar fra FAU ved Ås skole

Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune. Gjelder delrapport 2, alternativ 4 og 5 (nedleggelse av Ås skole).

FAUs hovedbudskap

FAU ved Ås skole mener at Ås skole må opprettholdes som barneskole. Vi anerkjenner kommunens økonomiske utfordringer, men utredningens egne tall og beskrivelser gir ikke grunnlag for nedleggelse:

- **Dette berører over 300 barn og deres familier.** Barn med venner, trygge voksne og en skolehverdag som fungerer, ikke kapasitetstall i et regneark.
- **Ås skole har ingen overkapasitet**, den har god bygningsmasse og noen av kommunens beste skoleresultater, og ligger i et vekstområde kommunen selv fortsatt bygger ut med «kort skolevei» som begrunnelse.
- **Innsparingen er liten og usikker**, 5,9–7,6 millioner av et mål på 30–40, og en nedleggelse med salg av bygget er *uopprettelig* den dagen prognosene slår feil, slik de allerede har gjort for Vilberg.
- **Barna er ikke hørt, og barnets beste-vurderingen foreligger ikke.** Den, og de øvrige bestilte utredningene, må foreligge og behandles reelt **før** vedtak, ikke leveres etter at høringsfristen er gått ut.
- **Kommunen bør velge mindre inngripende tiltak:** grensejusteringer, bedre utnyttelse av bygg og alternative modeller, slik kommunestyret selv har bestilt utredet (KS-26/80 punkt C).

Dette handler om barna våre

Hver morgen står skoleledelsen ved Ås skole og hilser på hvert eneste barn, med fornavn. Det er ikke et festtaleeksempel; det er hverdagen på en skole der voksne kjenner barna og barna kjenner de voksne. Det er mye lettere å se og kjenne alle barna på en skole med 300 elever enn på en skole med 600.

Skoledagen på Ås ser slik ut: Uteskole i skogen der barna får hugge ved og bygge hytter med grunneierens velsignelse. Håndverksuke på Bygdetunet med Museene i Akershus, lefsebaking med Bygdekvinnelaget. Skidager i Rognstadbakken og skøyter på Myhrer, den eneste lengdeløpsbanen på strekningen Oslo–Hamar, i gangavstand fra skolegården. Sykkeltur til Eidsvollsbygningen for de eldste. Alt til fots eller på sykkel, uten en eneste buss.

Og når skoledagen er over, fortsetter skolen å være nabolagets midtpunkt: bursdager og juletrefester i gymsalen, korpsøvelse, kulturkvelder, høstdugnad, og grillhytta som FAU selv har bygget i skolegården og som lånes ut til elevene. Barna bor tett nok til å gå og sykle til hverandre. Vennskap på Ås krever ikke skyss.

Det er dette en nedleggelse tar fra barna. Ikke et bygg, men en hverdag. Utredningen erkjenner det selv: brutte relasjoner og tap av skolekultur, med størst risiko for de sårbare

elevene som ikke har formelle vedtak. Det er barna som trenger stabile voksne og forutsigbarhet, men som ikke står på noen liste og derfor ikke fanges opp av noen overgangsordning. Og barna som ikke har ressurssterke foreldre, rammes dobbelt: Når skidagen krever at utstyret fraktes med privatbil fordi skolebussen ikke tar med ski og akebrett, blir terskelen for å delta høyere for dem som har minst fra før.

Barnas beste

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle beslutninger som berører barn. Det følger av Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 og opplæringslova § 10-1, og barnekonvensjonen gjelder som norsk lov, jf. menneskerettsloven § 2. Konsekvensene for barnas trygghet, læringsmiljø og utvikling skal være kartlagt, dokumentert og vurdert før vedtak fattes. Kommuneloven § 13-1 krever i tillegg at saker som legges frem for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, med et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Etter barnekonvensjonen artikkel 12 har barn rett til å få sine meninger hørt. Denne retten må også gjenspeiles i vurderingen av barnets beste: FNs barnekomité har slått fast at barnas egne meninger skal vektlegges i vurderingen, og gis behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. Det kan altså ikke gjøres en reell vurdering av barnas beste uten at barnas egne meninger er innhentet og vektlagt.

Denne vurderingen er ennå ikke gjennomført; delrapport 2 presenterer bare metoden. Høringen gjennomføres dermed uten at foreldre og barn kan uttale seg om selve vurderingen som skal tillegges størst vekt i saken. FAU ber om at barnets beste-vurderingen offentliggjøres i god tid før politisk behandling, og at barnas egne innspill dokumenteres i den.

Nordlandsforskning peker på at vurderingen av barnets beste ved skolenedleggelser ofte er overordnet og lite konkretisert. Det lønner seg derimot å ta dette på alvor, fordi mangelfull vurdering av barnets beste og utilstrekkelig utredning av konsekvenser for barna er oppgitt som årsak til at flere vedtak om skolenedleggelser er kjent ulovlige de siste årene.

Ås skole er en mellomstor nærskole som gir barna en hverdag preget av oversiktlighet, trygghet og tilhørighet. Skolen gjør det godt på nasjonale prøver, noe som viser at dagens skolemiljø gir gode rammer for læring. For barn er skolen stedet de er store deler av dagen. Det er her de lærer, leker, utvikler seg og bygger vennskap. Derfor må barnas beste vurderes ut fra hvordan skolehverdagen deres faktisk blir påvirket.

På Ås skole kjenner barna hverandre på tvers av trinn, og de voksne har gode muligheter til å se det enkelte barnet. Dette skaper trygghet og gjør det lettere å fange opp barn som trenger ekstra støtte. Ved en større skole vil barna i mindre grad kjenne alle rundt seg. Det kan gi mindre oversikt, mer utrygghet og økt risiko for utenforskap, særlig for barn som trenger forutsigbare og kjente rammer.

En nedleggelse eller omgjøring av Ås skole kan bety lengre skolevei, tap av nærskole, brudd i etablerte vennskap og overgang til et større og mindre oversiktlig skolemiljø. Dette er konkrete konsekvenser som berører barnas trygghet, tilhørighet og utvikling, og som må vurderes grundig før det tas en beslutning. Det må også framkomme hvordan barn som har særskilte behov og barn som er særlig avhengige av stabile relasjoner påvirkes.

FAU mener derfor at det ikke er godtgjort at nedleggelse av Ås skole, eller omgjøring til ungdomsskole, er til barnas beste. Når en skole fungerer godt både faglig og sosialt, må kommunen kunne vise tydelig hvordan en endring faktisk vil være bedre for barna. Etter vår vurdering taler hensynet til trygghet, læring, vennskap og tilhørighet for at Ås skole bør bestå som barneskole.

Utredningen beskriver selv en skole som leverer

Delrapportene beskriver Ås skole som en skole med høy trivsel, gode resultater over tid, lav turnover og et stabilt, kompetent fagmiljø. Skolen er best i kommunen i lesing og engelsk på nasjonale prøver 2025–26, og skårer 4,5 på støtte fra lærer, delt høyest i kommunen. Bygget har god teknisk tilstand (VTTG 1,33, blant kommunens beste), SFO-bygg fra 2017 og ferske oppgraderinger fra 2025/2026.

Strukturendringer bør ikke starte med å legge ned det som fungerer best, verken faglig, sosialt eller bygningsmessig.

Økonomien: Liten gevinst, stor og uopprettelig kostnad

Delrapport 2 anslår netto årlig effekt ved nedleggelse til 5,9–7,6 millioner kroner, under en fjerdedel av innsparingsmålet på 30–40 millioner. Innsparingen kommer først og fremst andre steder enn på lærerne, siden ressursene i stor grad følger elevene. Alternativet der Ås blir ungdomsskole ser større ut på papiret, men nesten hele beløpet er en unngått investering ved Dal skole. Anslaget er dessuten neppe realistisk: Ås kan ikke omdisponeres til ungdomsskole uten betydelige ombygginger. Hverken klasserom, gymsal eller fellesarealer er i dag tilpasset ungdomsskoleelever, og en omdisponering helt uten kostnader er ikke troverdig.

Det fremkommer heller ikke i rapporten hva som er reell kapasitet på skolene som skal motta nye elever. Teknisk beregnet kapasitet trenger ikke å bety at mottaksskolen har nok klasserom til å håndtere ny størrelse per årskull, at det er nok spesialrom og grupperom basert på hvor mange elever som nå vil ha behov for det, at SFO er stort nok, at det er nok garderobeplasser og at det er nok arbeidsplasser for de ansatte, for å nevne noe. Trafikkapasiteten ved levering og henting, og nødvendige sikkerhetstiltak i så måte, må også være en del av vurderingen når det skal komme mange titalls flere biler med elever til SFO og mange ekstra busser med elever.

Mot denne svært usikre og begrensede gevinsten står i tillegg kostnader som ikke står i noe regneark: Midtbygda mister sitt samlingspunkt, i tillegg til Brensmork barnehage, som allerede er vedtatt flyttet. Telemarksforskings egen regionale analyse viser at Eidsvoll har landets sjette høyeste innenlandske innflytting, særlig av folk i 30-årene med barn, og at veksten har slått prognosene (regionalanalyse.no/rapport/3240/1/1). For mange barnefamilier er nærskole, trygg skolevei og gode pendlermuligheter viktige kvaliteter ved området. Legger man ned nærskolen i et slikt område, svekker man selve inntektsgrunnlaget innsparingen skulle forbedre.

En unik del av attraktiviteten til området rundt Ås skole er at skolen ligger omtrent midt mellom Eidsvoll stasjon og Eidsvoll Verk stasjon, med gode bussforbindelser begge veier. Det gjør det fleksibelt og enkelt å kombinere levering og henting på SFO med pendling. Flyttes

elevene til Vilberg, forsvinner denne fleksibiliteten, og området rundt Ås mister et stort attraktivitetsfortrinn.

Skolevei, klima og folkehelse

I dag bor halvparten av elevene under 2 kilometer fra skolen, og 73 prosent under 4 kilometer. De går og sykler, en aktiv skolevei som Nasjonal transportplan har som mål for 80 prosent av alle barn, og som forutsetter at nærskoleprinsippet ivaretas.

Ved nedleggelse kan opptil 196 flere elever trenge skoleskyss, til en merkostnad på om lag 1,3 millioner kroner årlig – basert på billettprisen som legges til grunn i rapporten, ikke basert på dialog med Akershus fylkeskommune om hva kostnadene reelt sett vil bli. Nordlandsforskning har tidligere pekt på at kostnadene ved økt skoleskyss øker mer dersom det må opprettes ny bussrute eller settes inn én eller flere ekstra busser, og rapporten dokumenterer ikke hvorvidt de eksisterende skoleskyssrutene kan håndtere en så stor økning uten økte kostnader.

Utredningen kaller selv veien mot Vilberg «delvis farlig», og vurderer verken trafikken gjennom Sundet, hente- og bringesituasjonen rundt mottaksskolene eller SFO-logistikken som gir barna lengre dager. Å flytte flere hundre barn fra gange og sykkel til buss og bil gir også økte klimagassutslipp og bryter med nasjonale planretningslinjer om å styrke, ikke svekke, tilbudet i kollektivnære vekstområder.
Og en hverdagsdetalj som betyr mye: Skolebussene tar ikke med ski, akebrett eller sykler. For barna som blir avhengige av skyss, blir det vanskelig å delta på skidager, sykkeldager og uteskole, selve signaturen til Ås skole. Det gir et potensielt dobbelt folkehelsetap for barna som rammes – de mister både hverdagsmosjonen gjennom å gå eller sykle til og fra skolen, og aktivitetsnivået i skolehverdagen rammes av at færre kan ha med utstyr så ofte som det brukes på Ås skole i dag.

Tallgrunnlaget og tilliten til det

FAU-ene på flere skoler har tidligere påpekt svakheter i rapporten, som direkte klipp-og-lim-feil, ulik metode for å beregne besparelse på Eidsvoll Verk skole og Ås skole (det antas at nedleggelse av Ås ikke gir økt behov for administrasjon på de tre mottaksskolene, mens det motsatte antas for nedleggelse av Eidsvoll Verk), kapasitetsvurderinger som ikke er oppdatert og antakelser som fremstilles som fakta, for å nevne noe. Vi vil i tillegg trekke frem følgende feil eller mangler i rapporten, samt usikkerheter som bør vurderes bedre:

- **Ås har ingen overkapasitet.** Skolen har 306 elever, realistisk kapasitet 350, og prognoser på opptil 340 elever i 2030. Befolkningsprognosen konkluderer selv: «Det er ingen overkapasitet ved Ås barneskole.»
- **Investeringsbehov er ikke nødvendigvis en vedtatt utgift.** Den antatte besparelsen ved Ås skole baserer seg på et redusert investeringsbehov på 27 millioner kroner ved avhending, som fordeles som en årlig utgift jevnt fordelt over ti år. Det skilles ikke på hva som er reelt nødvendig vedlikehold, reinvesteringer eller standardheving, og dermed er det heller ikke en riktig gjengivelse av hvis og når investeringene faktisk skal tas. I tillegg vil mottakerskolene trolig oppleve økt behov for investeringer.

- **Mangler vurdering av reell salgsverdi.** Rapporten dokumenterer ikke hva som er antatt markedsverdi for Ås skole, reguleringsstatus, alternative formål eller kostnader ved å holde bygget tomt fram til et eventuelt salg. Kommunen kan risikere å sitte igjen med flere løpende kostnader på bygget dersom det ikke selges raskt.
- **Det er usikkert om prognosene fanger opp den vedtatte boligveksten i skolekretsen.** Metoden fremskriver en trend fra kun tre årganger og hensyntar ikke boligbygging. Samtidig har kommunen selv, midt i denne prosessen, vedtatt ny boligbygging i skolekretsen: 28 boenheter i november 2025, med kort skolevei som en del av begrunnelsen, og inntil 38 boenheter i Linlykkja våren 2026, i tillegg til om lag 200 ferdig regulerte boenheter i Bårliåsen. FAU ber kommunen avklare om disse vedtakene er innarbeidet i prognosegrunnlaget. Hvis ikke, må sluttrapporten rette det.
- **Vilberg-erfaringen viser hvor fort prognosene eldes.** Nye Vilberg skole sto ferdig for om lag ett år siden, dimensjonert ut fra prognoser om elevvekst. Ett år senere legges det frem et tallgrunnlag som skal vise at de samme områdene har for få barn. Når prognoser har så kort holdbarhet, kan de ikke alene begrunne det mest irreversible tiltaket kommunen rår over: å legge ned og selge en skole. Den dagen Sundet-området vokser og Vilberg er fullt, finnes det ingen vei tilbake. Da er Ås borte.
- **Prognosene bør stresstestes.** Det er flere usikre spørsmål her som bør belyses bedre, som hva som skjer dersom mottakerskolene når full kapasitet før 2040. Men det bør være et minimum å stressteste hva som skjer hvis elevtallet følger høyalternativet, Eidsvoll er tross alt en vekstkommune.

- **Tidshorisonten må frem.** Presset på Dal skole er på topp nå, men elevtallet der er ventet å falle betydelig i løpet av få år. Beslutninger med et 50-årsperspektiv kan ikke bygges på en topp som passerer.

- **Kapasitetsproblemet ligger ikke i nord.** Kommunen har samlet sett om lag riktig antall elevplasser, men de ledige plassene er i nordbygda, mens presset er i sørbygda. Å legge ned en nesten full skole i nord løser ikke kapasitetskrisen i sør. Og mottaksskolene har ikke rom: Vilberg er beregnet til 602–623 elever i 2030 mot en kapasitet på 630, mens Dal beregnes over dagens kapasitet, basert på en utvidelse et annet alternativ i samme utredning foreslår å droppe.
- **Alternativene i rapporten bærer preg av manglende lokalkunnskap.** Elever flyttes mellom skoler som brikker for å få et regnestykke til å gå opp: I ett alternativ gjøres Ås om til ungdomsskole for elever fra helt andre deler av kommunen, mens barna som bor rundt skolen, busses forbi den til Vilberg. Løsningene er laget for å passe et skjema, ikke et lokalsamfunn. Det svekker tilliten til hele kunnskapsgrunnlaget.

Rapporten mangler en samlet samfunnsøkonomisk vurdering. Rapporten omtaler flere steder konsekvenser for lokalsamfunn, men konsekvensene verdsettes ikke. Det vil være vanskelig å sette en prislapp på slike virkninger, men de kan vurderes systematisk etter omfang, alvorlighet og hvilke grupper som rammes. Vi har også gjennom dette høringssvaret pekt på at det er samfunnsøkonomiske kostnader utover kommunens budsjettvirkning som

også bør vurderes samlet, blant annet: foreldres tidsbruk, økt bilkjøring og økt trafikk med påfølgende økte klimagassutslipp, tapt fritid for barn og redusert deltakelse i aktiviteter, dårligere folkehelse, tap av lokalt samlingssted og redusert attraktivitet for å etablere seg i området rundt Ås skole.

Tilliten til prosessen: spørsmål som må besvares før vedtak

FAU ber kommunen svare skriftlig på følgende, og at svarene følger saken til politisk behandling:

1. **Hvordan er barna ved de berørte skolene reelt hørt, og hvor er deres syn dokumentert?** Høringsportalen er ikke laget for barn, høringen har løpt gjennom sommerferien, og elevrådene konstitueres først tett på fristen.
2. **Når offentliggjøres barnets beste-vurderingen, og får høringsinstansene se og kommentere den før politisk behandling?**

3. Sluttrapporten kommer etter høringsfristen. Den skal inneholde det hovedutvalget har bestilt: reelle netto økonomiske effekter, overgangskostnader og alternative modeller for Ås og Langset, herunder oppvekstsentermodeller (KS-26/80 punkt C). **Hvordan sikres reell behandling av og medvirkning til dette materialet før vedtaket 17. november, når høringsinstansene aldri har fått uttale seg om det?**
4. Innsparingsmålet ligger til grunn for utreders mandat, noe som gir risiko for styringsskjevhet der det letes etter strukturgrep som kan levere på målet, i stedet for først å undersøke hva som reelt sett er kommunens fremtidige behov, og hvilken skole- og barnehagestruktur som gir best trivsel, læring, folkehelse, tilflytting til kommunen og oppnåelse av andre mål kommunen måtte ha. **Hvordan vil kommunen forsikre seg om at denne styringsskjevheten balanseres ut, og at andre hensyn enn økonomi reelt sett vektlegges?**

Dette er ikke formaliteter. Når grunnlaget kommer etter at folk har mistet muligheten til å uttale seg, og barna ikke er spurt, svekkes tilliten til hele prosessen. Det er en prosess som skal ende i en beslutning som får store konsekvenser for lokalsamfunnet, og som i praksis ikke kan gjøres om.

Dersom nedleggelse likevel vurderes

FAUs klare standpunkt er at Ås skole skal bestå. Dersom kommunestyret likevel vurderer nedleggelse, må det først gjennomføres en fullstendig konsekvensvurdering. Slik rapportene foreligger i dag, er de ikke grundige nok til å bære en så inngripende beslutning som å legge ned en skole med over 300 elever.

Kommunestyret har bedt om en reell vurdering av de økonomiske konsekvensene. En ny og omfattende rapport fra Telemarksforskning og Nordlandsforskning viser blant annet at det er lett å undervurdere hvor omfattende og kostbar selve overgangsfasen ved en nedleggelse vil bli. Det er en stor belastning for elever og ansatte, og praktisk tilrettelegging har mye å si for hvordan overgangen blir for de berørte. Regnestykket som legges fram for

kommunestyret bør være ærlig på at en skolenedleggelse ikke er en entydig økonomisk løsning, ettersom innsparingene ofte er svært usikre, både på kort og mellomlang sikt. Eventuelle investeringsbehov hos mottaksskoler, kostnader til skyss og midlertidige overgangstiltak bør inngå i beregningene.

De antatte økonomiske effektene bør i tillegg kunne etterprøves, og de som berøres av tiltaket, bør få god tid til å sette seg inn i det for å sikre god troverdighet i beslutningsprosessen.

Avslutning

Utredningens egne delrapporter beskriver en velfungerende nærskole uten overkapasitet, med god bygningsmasse, sterke resultater og stor betydning for barn, familier og lokalsamfunn, i et vekstområde kommunen selv satser på. Den beregnede innsparingen er liten, usikker og uopprettelig den dagen den viser seg å bygge på prognoser som ikke holdt.

FAU ber kommunestyret bevare og videreutvikle Ås skole, utrede de mindre inngripende alternativene reelt, og sørge for at barna høres og barnets beste-vurderingen foreligger før noen beslutning fattes.

Ås skole er ikke et problem som må løses. Den er en bærebjelke i lokalsamfunnet vårt, og den er hverdagen til over 300 barn.

FAU ved Ås skole

HØRINGSINNSPILL FRA EN FAR VED EIDSVOLL VERK SKOLE

TIL EIDSVOLL KOMMUNES UTREDNING AV BARNEHAGE- OG SKOLESTRUKTUR

Viser til den pågående høringsprosessen vedrørende endringer i skolestrukturen i Eidsvoll kommune. Som far, og tidligere elev, ved Eidsvoll Verk skole stiller jeg meg imot forslaget om skolenedleggelser i kommunen både av vår egen skole, men likeså til nedleggelse av Ås og Feiring skole. Det primære standpunkt er at nærskolen må bevares. Nedleggelse kan få omfattende konsekvenser for barnas oppvekstsvilkår, de ansattes arbeidsmiljø, lokalsamfunnets levedyktighet og kan påvirke kommunens inntekter og utgifter negativt.

1. **Hensyn til barnets og lærernes skole- og læringsmiljø**

PISA-undersøkelsen viser klar nedgang fra 2022-tallene som også var rekorddårlige. Den gangen mente kunnskapsministeren at forklaringen blant annet kunne være pandemien, og at den da nyinnførte læreplanen ikke hadde fått virke lenge nok.

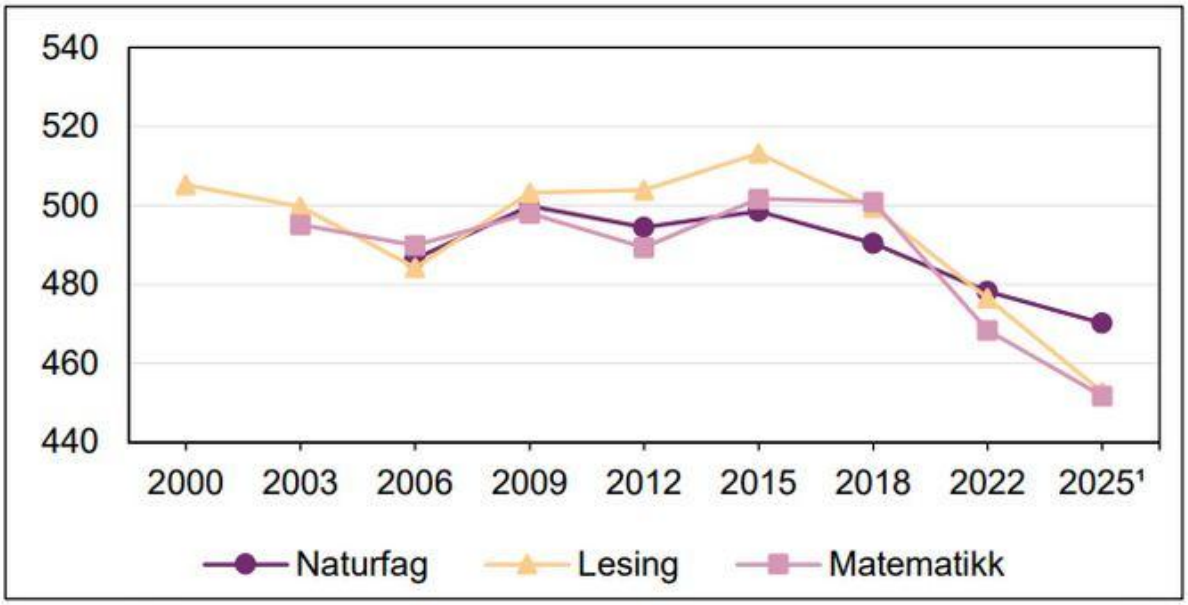

Figur 1. Norske elevers prestasjoner i naturfag, lesing og matematikk i PISA 2000–2025. Usikkerheten rundt hvert målepunkt er omtrent 5 poeng i hver retning.

Direktør i Utdanningsdirektoratet, Morten Rosenkvist, er også bekymret over resultatene: «Jeg mener det mest alvorlige er at stadig flere elever presterer på de laveste nivåene i undersøkelsen. Det betyr at altfor mange mangler kompetanse som er nødvendig for videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse når de går ut av grunnskolen. Utviklingen tyder på at vi ikke fanger opp alle som strever tidlig nok, og det mener jeg vi må ta tak i,» sier han.

Barneombud Mina Gerhardsen deler bekymringen, og mener det er særlig alvorlig at leseresultatene er så svake.

– Lesing er grunnmuren for læring. Når stadig flere barn strever med lesing, handler det ikke bare om testresultater, men om barns muligheter til å lykkes på skolen og delta fullt ut i samfunnet, sier Gerhardsen i en kommentar til NTB.

Hun sier skolen må bli mer barnevennlig.

Samtidig må myndighetene sikre at skolene har nok ressurser, den kompetansen og den støtten som trengs, for å oppfylle alle elevers rett til læring og utvikling. Barneombudet advarer også mot marsjordren som er gitt til kommunene om å kutte i utgifter til barn og unge, og mener dette ikke er tiden for å ta penger fra skolene.

Videre hjelper det svært lite om læringssituasjonen for Eidsvoll-elever avviker fra dagens trygge skole og læringsmiljø, og ender med en situasjon hvor dagene skal bestå av langtransport og overfylte skoler. Jeg har vært i kontakt med fler av skolene i Eidsvoll, og det er ingen av lærerne jeg har snakket med som ønsker overfylte klasser. De refererer til klassemiljø og læringsoppfølging som problematiske oppgaver.

Det viser seg også at miljøet på enkelte skoler i Eidsvoll er svært tøft, og situasjonen vil eskalere ved større skoler.

For de sårbare elevene, eller elever i faresonen for skolevegring, vil det å måtte sette seg på en full og urolig skolebuss tidlig om morgenen øke dørstokkmila betraktelig. Lang reisevei er en kjent risikofaktor som kan utløse eller forverre skolefravær og "drop-out", noe som har enorme negative ringvirkninger for barnet og samfunnet i sin helhet.

Dette vil gi økt trykk på Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP). Barn som dropper ut av skolen er et alvorlig samfunnsproblem.

Videre mener jeg Delrapport 2 utelater konsekvensene den myteomspundne omstruktureringen vil få for lærerne og de øvrige ansattes arbeidsmiljø. Dette gjelder spesielt skolen jeg kjenner best til, Eidsvoll Verk Skole, hvor det er gode og stabile lærere som har vært ansatt i lengre tid. Dette vitner om stabil ledelse og godt arbeidsmiljø ved denne skolen.

2. **Økonomi**

Jeg vil vise til Storbritannias skatteøkninger i budsjett og resultatet av det. De rike flyttet ut, blant annet Chris Rokos, som betalte 330mill. Pund, eller 4,15mrd. Kroner i skatt. Det er et bevis på at de nye «gode» løsningene ikke lar seg gjennomføre i praksis uten at det gir alvorlige og seriøse konsekvenser.

En god måte å forklare dette på, er at jeg ber Eidsvolls politikere og Oslo Economics og Telemarksforskings rådgivere lese Carl Barks tegneserie «Pengeregnet».

Den handler om en voldsom syklon som river taket av pengebingen til Onkel Skrue og suger med seg alle pengene. Pengene blir spredt som et regn over hele Andeby, og alle innbyggerne våkner opp som millionærer.

Siden alle innbyggerne plutselig har blitt rike, gidder ingen å jobbe lenger. Butikker stenger, bussene slutter å gå, og ingen produserer mat. Pengene mister i praksis sin verdi fordi det ikke finnes varer å kjøpe.

Mens de andre slapper av, tar Skrue situasjonen med knusende ro. Han flytter ut på gården sin sammen med Ole, Dole og Doffen for å arbeide og produsere ekte verdier – i dette tilfellet mat.

Etter en stund blir de nybakte millionærene i Andeby sultne. Siden Onkel Skrue er den eneste som har mat, må de gå til ham. Skrue krever betaling, men siden alle har millioner av kroner, setter han prisene deretter. Donald må for eksempel betale én million kroner for et egg.

Det tar ikke lang tid før innbyggerne har brukt opp alle millionene sine på mat. Alle pengene har dermed funnet veien tilbake til Skrues pengebinge. Innbyggerne i Andeby må slukøret gå tilbake til de vanlige jobbene sine, mens Skrue har bevist at flid og arbeid skaper varige verdier.

Dette ville virket der det ikke finnes andre alternativer, jeg kunne ikke der lese om noen som flyttet til Gåseby.

Derimot vil en nedleggelse av distriktsskolene, og utfall av elever i Eidsvoll, resultere i flytting av ressurssterke, og da gjerne utenfor kommunen all den tid mange av oss er pendlere. De som sitter igjen og skal fôre opp kommunekassen er de som arbeider lokalt, og de ressurssvake som ikke har mulighet til å flytte på seg.

Jeg kan vise til NAV sine tall for mottakere av uføretrygd som andel av befolkningen. Der topper Innlandet listen med 14,4% samlet for menn og kvinner. Beviselig er det at uføretrygd er en utveg for de som dropper ut av samfunnet. Dette vil antageligvis ikke Eidsvoll ønske.

Økonomisk sett vil det dermed ikke være gunstig for Eidsvoll kommune at kommunens innbyggere ikke får en ideell utdanning i grunn, som igjen videreføres til høyere utdanning med dertil økonomi.

Hva gjelder PISA undersøkelsen nevnt i pkt. 1, sies det at 4 av 10 gutter i 15-årsalderen leser ikke godt nok til å kunne lese en enkel bok. Det hjelper ikke «Ola» på 15 år at forskerne mener hans viktigste rettighet er å «medvirke» i undervisningen, når han gang på gang ser på ovennevnte Donaldblad uten å forstå hva som står der.

3. **Alternativer for strukturendring**

Alternativ 1: Konsekvens: fraflytting og en bygd som dør ut.

Alternativ 2 og 3: Konsekvens: Alternativ 1 blir realisert på kort sikt.

Alternativ 4, 5 og 6: Hvis kommunen og deres rådgivere overhodet ser på dette som et alternativ, må sannsynligvis en hel generasjon toneangivende kommunetopper og rådgivere kastes, eller plasseres på steder de kan utgjøre mindre skade enn nå.

Alternativ 7: Hvis Langset skole har god kapasitet, hva med å benytte deler av den til barnehage helt uavhengig av å flytte elever i 5. – 7. trinn?

Alternativ 8: Kan utvides ved en lavere kostnad.

Alternativ 9: Konsekvensen er beskrevet i rapport.

Høringssvar Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026

Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026, Delrapport 1 og 2
Dato: 10. september

Jeg ber med dette høringssvaret om at alternativ 1, 2 og 3 i Delrapport 2 legges bort. Jeg mener Feiring skole bør opprettholdes som en 1- 10-skole.

Skolen er hjertet i bygda
Jeg er fra Feiring og har vært elev på Feiring skole. Skolen er hjertet i bygda, noe jeg merket da jeg selv gikk der, og noe jeg merker nå snart 10 år etter jeg gikk ut. Gjennom skolen har jeg fått et sterkt og godt forhold til bygda mi - og jeg kan ikke la være å tenke den triste tanken om at mange barn og unge ikke ville kunne oppleve det samme trygge miljøet dersom alternativene i delrapportene får trumfe gjennom. En slik nedleggelse vil ikke bare ryste enkeltindivider, det vil påvirke familier og hele bygda vil stå i fare for å sakte, men sikkert dø ut.

Å ha en nærmiljøskole i ei bygd er utrolig viktig og helt avgjørende for at ei bygd skal blomstre og utvikle seg. Det er en samlingsplass som skaper muligheter for lokalbefolkningen, men som også gjør mennesker rustet til å bli en god ressurs utenfor bygda. Betydningen av skolen for Feiring er vanskelig å fange opp gjennom økonomiske nøkkeltall alene. Skolen er en sentral arena for fellesskap, frivillighet og tilhørighet, og fungerer som en viktig møteplass for både barn, unge og voksne. Å ha en skole her er viktig for fremtiden til bygda.

Jeg mener derfor at man bør se nærmere på flere konsekvenser av alternativ 1, 2 og 3 enn kun antall elever, bygningskapasitet og økonomisk innsparing. Dersom Feiring skole skal legges ned, må kommunen synliggjøre de samlede konsekvensene for reisetid, trafikksikkerhet, elevenes læringsmiljø, fritidsaktiviteter, skolemiljø, lokalsamfunn og kommunens faktiske økonomi.

Nærmiljøskolen

Udir drar frem § 2-6 fra opplæringsloven om behandlingen av saker om skolenedleggelser og kretsgrenser som en viktig faktor:

Kva grunnskole eleven skal gå på

«Elevane har rett til å gå på ein skole i nærmiljøet. Kommunen kan gi forskrift om skolekrinsar. Ved tildeling av skoleplass og fastsetjing av forskrift om skolekrinsar skal kommunen leggje særleg vekt på kva skole som ligg nærast heimen. Kommunen kan også ta omsyn til topografi, trafikktilhøve og kapasiteten på skolane, og at barn i samme nabolag skal få gå på samme skole» (Opplæringsloven, 2023, § 2-6).

Kommunen skal legge vekt på hvilken skole som ligger nærmest bosted, på kapasitet og at barn som bor i nærheten av hverandre skal få gå på samme skole. Feiring skole oppfyller hensynene som fremheves i § 2-6. Skolen ligger i elevenes nærmiljø, mange elever har kort og trygg skolevei, og elevene går på samme skole som andre barn i sitt lokalmiljø. Avstandene i Feiring og trafikkforholdene i området gjør at avstanden til de alternative skolene ikke kun bør vurderes i kilometer, men også ut fra faktisk reisetid og trafikksikkerhet. Ved å ha skoler i små bygder får barna muligheten til å bli kjent med sambygdinger og miljøet rundt seg - noe som bidrar til å gi følelsen av tilhørighet der de bor, og skaper et sikkerhetsnett for fremtiden. Muligheten til å ha noe trygt i ryggen og alltid noe å komme tilbake til - et sted hvor «alle kjenner alle».

Flere av mottaksskolene vil dessuten få et betydelig høyere elevtall dersom Feiring skole legges ned eller deler av skolen flyttes. Dette må vurderes opp mot den faktiske kapasiteten ved skolene, både i dag og i årene som kommer. Økt elevtetthet kan også få konsekvenser for læringsmiljøet, blant annet gjennom større elevgrupper og mer belastede fellesarealer. Derfor vil det ikke bare bli en belastning for elevene i Feiring, men også for skolene som skal ta imot nye elever.

Hvor stor er den reelle innsparingen når kostnader til skoleskyss, økt kapasitet ved mottaksskolene, eventuelle investeringer, økt bemanningsbehov og andre overgangs- og driftskostnader er trukket fra? Jeg mistenker at det vil bli liten gevinst; det er tross alt snakk om mennesker, ikke bare tall og statistikk.

Fv. 33 - skal Norges verste veg være skolevegen til barn?

Jeg har selv erfart hvor belastende lang reisevei kan være. Da jeg gikk på videregående, var jeg ofte utslitt når jeg kom hjem etter skoledagen. Jeg var på den tiden 16–19 år og langt mer selvstendig enn elevene som nå kan bli berørt av forslagene. Erfaringen gjør det vanskelig for meg å forstå hvordan en betydelig lengre skolevei for yngre barn kan være en god løsning. Se for dere en skoleelev på åtte år etter å ha dratt hjemmefra mye tidligere enn andre som bor i nærheten av skolene sørover i Eidsvoll - for så å komme hjem sent på ettermiddagen etter en lang skoledag. Etter de kommer hjem må vedkommende gjøre lekser etter å ha spist en sen middag. Reisetid er tid som tas fra noe annet. For barn og ungdom kan lengre skolevei bety mindre tid til lek, venner, fritidsaktiviteter, idrett og familie. For Feiring kan dette også få konsekvenser for frivilligheten, fordi barn og unge får mindre mulighet til å delta i aktiviteter og fellesskap lokalt. Spørsmålet vi skal stille oss er ikke “kan vi spare penger på dette?”, men bør heller være “er det forsvarlig å utsette barn og ungdom for en slik belastning?” Svaret er nei - det er ikke forsvarlig.

Dette er ikke bare en personlig erfaring. Utdanningsdirektoratet understreker at skoleskyss skal være forsvarlig også når det gjelder andre forhold.

Vurderingen av om daglig skyss er forsvarlig skal blant annet ta hensyn til:

- trygghet langs skoleveien
- lengden på skoleveien
- transportbytter
- elevens alder og funksjonsevne

(Utdanningsdirektoratet, 2026).

Skal foresatte sette barna sine på en buss som kjører på en strekning som er kåret til Norges verste veg? (Opplysningsrådet for veitrafikken, 2025). Trafikksikkerheten må inngå som en sentral del av vurderingen. I vurderingen skal det blant annet legges vekt på lengden på skoleveien, trygghet, eventuelle transportbytter og elevens alder. Dette er særlig relevant når yngre elever i Feiring kan få en betydelig lengre skolevei dersom skolen legges ned (Utdanningsdirektoratet, 2026). I en egen mulighetsstudie av Akershus fylkeskommune står det svart på hvitt at fv.33 er både rasutsatt, farlig og at det bør lages tunnel ved den farligste

strekning - strekningen barn og ungdom i Feiring blir nødt til å kjøre mange timer i uken hvis kommunen får viljen sin.

«En mulighetsstudie bestilt av Akershus fylkeskommune anbefaler ny tunnelløsning gjennom den rasutsatte strekningen ved Byrudberga på fylkesvei 33 i Eidsvoll kommune» (Bøe, 2025).

«Fv. 33 ved Byrudberga går gjennom et bratt og utfordrende terreng langs Mjøsa. Strekningen er utsatt for ras og steinsprang, samtidig som dagens vei har lav standard med smal veibane og mange skarpe svinger» (Bøe, 2026).

Ut fra Akershus fylkeskommunes egne undersøkelser rundt vegen, sliter jeg sterkt med å se logikken i å legge ned deler av eller hele Feiring skole, da en konsekvens av dette vil være at elevene er nødt til å kjøre denne strekningen hver dag. Sjekk gjerne ut hovedrapporten fra mulighetsstudiet av Byrudberga, for mer informasjon om den rasutsatte fylkesvegen - les vedlegg.

Feiring skole er ikke bare en liten versjon av en større skole. Den er organisert som en fådelt nærmiljøskole, der skolens størrelse og tilknytning til lokalsamfunnet er en del av skolens særpreg. En større skole er ikke automatisk en bedre skole. Dersom en strukturendring skal forsvares med hensynet til kvalitet, bør kommunen kunne konkretisere hvilken gevinst elevene fra Feiring faktisk vil få ved å flyttes til en større skole. Hva vil disse elevene få som de ikke allerede får ved Feiring skole?

Dominoeffekt

For ikke å snakke om konsekvensene det vil få for bygda dersom skolen legges ned. Nok et fraflyttet bygg som vil forfalle og ikke kunne bli brukt. Dette vil gi innvirkninger på lokalsamfunnet. La oss ta et eksempel; Hadde vi ikke hatt skolen i bygda, hadde vi mest sannsynlig ikke fått bygd fotballbane. Ingen fotballbane ville resultert i et dårligere fritidstilbud innen idrett for barn. Ungene måtte søkt ut av bygda for fritidsaktiviteter, ergo ville det blitt dårligere muligheter for å være samlet et sted som fungerer som en trygg sosial arena i hjembygda.

Det er viktig å huske på at skolen og resten av bygda lever i en symbiose. Uten skolen forfaller alt annet. Barnefamilier vil ikke flytte til Feiring, dette vil igjen gå utover

barnehagen. Etter det vil den lokale matbutikken få merke at det er færre som bor her, fritidstilbudene vil bli dårligere og alt vil sakte, men sikkert forsvinne. Om ikke folk fra bygda lenger har en tilknytning annet enn at de er herfra, hvorfor skal de da flytte tilbake og stifte familier etter endt studie?

Følgende spørsmål er sentrale i saken;

- Hva blir samlet reisetid per elev per uke dersom Feiring skole legges ned?
- Hvor mye vil skoleskyss faktisk koste?
- Hva vil det koste når skyss, investeringer, drift, overgangskostnader og andre viktige utgiftsposter regnes med?
- Hvordan påvirkes elevenes læringsmiljø?
- Er det verdt den lille innsparingen når det vil gå på bekostning av lokalmiljøet?
- Synes dere trafikksikkerheten på skoleveien (fv. 33) er en trygg vei for transport av skoleelever?

Avslutning

Avslutningsvis ønsker jeg å tydeliggjøre hva jeg ønsker å formidle i dette skrivet. Jeg vil at Feiring skole beholdes som 1- til 10-skole. Alternativ 1, 2 og 3 forkastes. For meg handler dette til syvende og sist om mer enn økonomi. Det handler om hvilken kommune og hvilke lokalsamfunn vi ønsker å ha i fremtiden. Dersom målet er levende bygder, tilflytting og gode oppvekstsvilkår for barn og unge, er det vanskelig å se hvordan en nedleggelse av Feiring skole bidrar til dette.

Feiring skole er mer enn et bygg eller en post i kommunens budsjett. Skolen vår er en viktig del av Feirings identitet. Den skaper tilhørighet, trygghet og samhold, og er en sentral møteplass for både barn, unge og voksne. Dersom skolen forsvinner, vil konsekvensene kunne bli langt større enn det som kan måles i antall elever og kroner spart. Slutt å tenke på Feiring som en tyggis under skoen og bruk heller bygda som en ressurs i kommunen.

Med vennlig hilsen
Christine Flesvig

Litteraturliste:

Opplysningsrådet for veitrafikken (2025, 08. oktober). *Folket har stemt: Fylkesvei 33 er Norges dårligste fylkesvei.* Ofv.no. https://ofv.no/aktuelt/2025/folket-har-stemt-fylkesvei-33-er-norges-dårligste-fylkesvei

Bøe, J. I. (2026, 03. juli). *Mulighetsstudie for fv. 33 Byrudberga: Nytt tunnelalternativ anbefales.* Afk.no. https://afk.no/aktuelt/mulighetsstudie-for-fv-33-byrudberga-nytt-tunnelalternativ-anbefales.230843.aspx

Opplæringsloven. *Kva grunnskole eleven skal gå på.* (LOV-2023-06-09-30). Lovdata. https://lovdata.no/nav/lov/2023-06-09-30/del2

Utdanningsdirektoratet (2026). *Innledning - skyssreglene i korte trekk.* Rundskriv om skyss. https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/rundskriv-skyss/korte-trekk/?utm_source=chatgpt.com

Vedlegg:
Hovedrapport fra mulighetsstudie av fv. 33 Byrudberga (PDF, 9 MB)

Høringssvar - Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll

Jeg stiller meg uforbeholdent bak høringssvaret fra FAU ved Ås skole. I tillegg vil jeg komme med mine egne bemerkninger.

Jeg uttaler meg både som innbygger i Eidsvoll og som forelder til to barn ved Ås skole. Mine kommentarer gjelder punkt 4 og 5 i delrapport 2 spesielt (som omhandler nedleggelse av Ås skole), men også delrapport 1 og 2 i sin helhet og prosessen rundt utredningen generelt.

Å legge ned Ås skole er et dypt inngripende tiltak som ikke bare påvirker elevene som går der, men også hele lokalsamfunnet. Ås skole scorer høyt både på trivsel og skolemiljø og faglige resultater. Skolen er også et samlingspunkt etter skoletid, både for lek og organiserte aktiviteter. En nedleggelse vil rive opp vennskap og relasjoner, skape utrygghet og gjøre hverdagen vanskeligere for familier. Mange elever vil få en betydelig lengre og ikke minst mer utrygg skolevei.

For mine barn betyr nedleggelse betydelig lengre reisevei, hvor de blir avhengig av buss for å komme seg til og fra skolen. De mister den friheten de har nå, i tillegg til en betydelig del av fritiden sin. De har også venner fra hele skolekretsen, og vil derfor oppleve at vennegruppene deres splittes opp ved en eventuell nedleggelse.

Det er en feilslått strategi å legge ned en velfungerende skole bare for å nå et innsparingsmål. I saker som omhandler barn skal barnas beste være et grunnleggende hensyn – å legge ned skoler for å spare penger ivaretar ikke barnas beste. Mange stiller seg nå spørsmålet om det er verdt det å bli boende i kommunen.

Jeg vil til slutt problematisere narrativet rundt kommunens økonomiske utfordringer. Flere har påpekt at de foreslåtte innsparingene innen skole- og oppvekstsektoren ligger omtrent på nivå med tapene i inntekt fra kutt i eiendomsskatten. Å legge ned skoler for å finansiere kutt i eiendomsskatten er heller ikke til barnas beste. Delrapport 2 viser dessuten at en nedleggelse langt ifra dekker innsparingsmålet, verken ved full nedleggelse eller omdisponering til ungdomsskole.

Ikke legg ned den flotte skolen vår. Den trygge hverdagen til over 300 barn står på spill.

Anders Aasheim

Høringssvar fra Hoppensprett Feiring Aktivitetsbarnehage

Utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026, delrapport 1 og 2

Til: Eidsvoll kommune, via kommunens portal for høringsinnspill
Sak: Kommunestyresak 26/80 av 23. juni 2026, kommunens referanse 26/4027
Høringsperiode: 24. juni til 10. september 2026
Avsender: Feiring Aktivitetsbarnehage AS (Hoppensprett Feiring Aktivitetsbarnehage)
Ansvarlig for innspillet: Linda Kristiansen Dokken, styrer og Anne Kirsti Eltun, tillitsvalg
Dato: 10. september 2026

Innledning

Dette høringssvaret bygger på kunnskapsgrunnlaget i delrapport 1 og delrapport 2 i Eidsvoll kommunes utredning av barnehage- og skolestrukturen. Vi viser til betydningen av en nærmiljøskole i Feiring, hva den betyr for barnehagen og for bygda, og hvilke ringvirkninger en hel eller delvis nedleggelse av Feiring skole vil få. Dette ses i sammenheng med barns rett til å være en del av sitt eget nærmiljø, grunnlaget for at god læring skal kunne oppstå, overgangen mellom barnehage og skole, tidlig innsats i et framtidsrettet perspektiv og forståelsen av barnets beste.

Barnehagen er privat og er ikke selv til vurdering i utredningen. Vi uttaler oss likevel, av tre grunner. Barnehagen er en bruker av skolen gjennom felles aktiviteter og besøk i klasserom og på SFO, og Utdanningsdirektoratets rundskriv Udir-2-2012 sier at «andre brukere av skolen som vil bli påvirket av en nedleggelse» bør få uttale seg i saker om skolestruktur. Barnehagen har en lovpålagt plikt til å samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole (barnehageloven § 2 a). Og barnehagen ga innspill i utredningens medvirkningsfase, gjengitt i delrapport 1 (side 77), uten at konsekvensene for barnehagen er vurdert i delrapport 2.

Vår konklusjon er at Feiring skole bør bestå som 1.-10.-skole, i nær sammenheng med barnehagen i Feiring. Konkrete krav til sluttrapporten står i punkt 7.

1. Betydningen av nærmiljøet i et lite lokalsamfunn

I Rammeplan for barnehagen står det at barnehagen gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barna skal få kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner og samfunnsinstitusjoner, slik at de kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet (Kunnskapsdepartementet, 2017). Nærmiljøet har stor betydning for barns utvikling, fordi det utgjør den fysiske og sosiale rammen rundt oppveksten.

I tre av alternativene i delrapport 2 (alternativ 1, 2 og 3) foreslås hel eller delvis nedleggelse av Feiring skole. Det vil på sikt endre nærmiljøet i Feiring grunnleggende. Skolen er på mange måter hjertet i bygda, stedet der barna lærer, leker og vokser opp. Uten skolen forsvinner en møteplass og en trygg arena som binder lokalsamfunnet sammen. Ringvirkningene for barnehagen beskriver vi i punkt 4.

Nærmiljøet er en naturlig del av barnehagehverdagen vår og kan ses som en forlengelse av vår pedagogiske forankring. Vi ligger tett på naturen, og barna er mye på tur. De går på toppturer, besøker lokale historiske steder som jernverket og lysthuset, bruker Mjøsa som forskningsprosjekt for å lære om livet i en innsjø, høster i naturen til matlaging og er på korte turer med hvilestund i hengekøyer. Vi har tett samarbeid med andre arenaer i bygda: årlige fisketurer med Feiring jeger- og fiskeforening, møter med pensjonistene i bygda og felles aktiviteter med Feiring skole. Når barn får være aktive der de bor, utvikler de en sterkere identitetsfølelse og følelse av tilhørighet. Det har betydning for hvordan barna bygger en forståelse av seg selv og den verden de er en del av. For oss henger betydningen av skole og barnehage tett sammen. Sammen gjør de bygda til et sted der barnefamilier kan bosette seg, med både et godt barnehagetilbud og et godt skoletilbud.

2. Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen er i en posisjon få andre har til å gi barna en trygg overgang mellom barnehage og skole. Vi har et nært samarbeid med Feiring skole, som ligger i gangavstand fra barnehagen, og mange felles møtepunkter gjennom året. Hvert år har vi en møteplan der de eldste barnegruppene i barnehagen og elevene på 1. og 2. trinn treffes til felles aktiviteter. De går på turer sammen i nærmiljøet og besøker hverandre. Skolen kommer på besøk til barnehagen, og barnehagen kommer på besøk til skolen. Barna leker sammen på skolens uteområde og får være med inn i klasserommet og på SFO. Overgangen begynner dermed lenge før første skoledag, i en fase som ellers kan være preget av stor usikkerhet. Barna får erfaring med hva det vil si å gå på skolen, og blir kjent med skolen som bygg og med de ansatte. Samtidig får skolens ansatte innsikt i barnehagens rutiner og arbeid, og de blir kjent med barna lenge før skolestart.

Dette er ikke bare god praksis, det er et lovkrav. Barnehageloven § 2 a pålegger barnehagen å samarbeide med skolen om overgangen, opplæringslova § 4-7 pålegger kommunen å sørge for «ein trygg og god overgang frå barnehagen til skolen og skolefritidsordninga», og rammeplanen (2017) sier at barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon om de eldste barna. Med nærmeste skole 15 kilometer unna (delrapport 2) vil dette samarbeidet i praksis reduseres til det som får plass i overgangskofferten.

Barnehagen bruker også overgangskofferten som alle barnehager og skoler i Eidsvoll kommune har for å skape en trygg overgang mellom barnehage og skole. Den er i seg selv et godt verktøy for sammenheng, men den kan ikke erstatte verdien av førstehåndserfaringene barna får, og relasjonene som bygges i den gode samarbeidskulturen mellom barnehage og skole. Forskning viser at det har betydning at barnehage og skole har innsikt i hverandres arbeidsmåter for å kunne tilrettelegge best mulig i overgangen: «For å kunne ta hensyn til og forberede barna på deres fremtid, må barnehagen ha kunnskap om hva barna faktisk vil møte i skolen. For å kunne ta hensyn til barnas fortid, må skolen ha kunnskap om barns tidligere erfaringer fra barnehagen» (Broström, 2009). Når skolen bygger på og viderefører det barna lærte i barnehagen, bidrar det til kontinuitet i barnas læringsprosesser.

3. Tidlig innsats som utgangspunkt for bygdeutvikling

Tidlig innsats er et politisk forankret prinsipp, først presentert i St.meld. nr. 16 (2006-2007) «... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring», som en strategi for at alle barn skal

få oppleve læring og mestring, og for å utjevne sosiale forskjeller. Det handler om å arbeide forebyggende for å unngå at vansker oppstår i barn og unges liv, og om å sette inn tiltak så snart vansker oppstår, slik at de kan minimeres (Kunnskapsdepartementet, 2006). Dette setter barnehagen og skolen i en særstilling til å utgjøre en forskjell i barns liv. I et slikt perspektiv er det vanskelig å forstå hvorfor det vurderes å gjøre store kutt i barnehage- og skolesektoren.

Tidlig innsats er et satsingsområde i Eidsvoll kommune. Kommuneplanens samfunnsdel 2026-2038 har «Barn og unge først» som ett av fire satsingsområder, med hovedmålet at barn og unge i Eidsvoll «har gode oppvekstvilkår og opplever trygghet og tilhørighet i lokalsamfunnet». Samfunnsdelen slår fast at satsing på helsefremmende skoler og barnehager reduserer behovet for mer omfattende tjenester senere i livet, og at dette er «økonomisk og sosialt bærekraftig». Oppvekstplanen 2022-2032 (kapittel 5.1) beskriver forebyggende arbeid i barnehage og skole som først og fremst å sørge for høy kvalitet på det allmennpedagogiske tilbudet til alle barn: systematisk arbeid for å fremme læring og danning, tilrettelegging for livsmestring og deltakelse i samfunnet, arbeid for å styrke respekt og likeverd, og arbeid for å motvirke diskriminering og utenforskap. Kommunens eget hefte «I forkant» oppsummerer det samme som å «forebygge mer for å reparere mindre» (Familiens hus, barnehage og skole, 2016). Oppvekstplanen sier også at det tar ti år før de økonomiske besparelsene av tidlig innsats kommer. Det er kommunens egen begrunnelse for å tenke langsiktig.

Høsten 2025 hadde Eidsvoll Ullensaker Blad flere oppslag om utfordringer i ungdomsmiljøet i kommunen. I en slik sammenheng bør ikke verdien av trygge nærmiljøer undervurderes. Barns rett til å være en del av eget nærmiljø forebygger utenforskap og fremmer god psykisk og fysisk helse.

I det norske utdanningssystemet, som i stor grad bygger på nærskoler, er skolen og nærmiljøet tett sammenvevd. Delrapport 1 (side 43) beskriver resultatene fra Elevundersøkelsen ved Feiring skole som relativt gode, med flere kategorier med snitt over 4 på både barnetrinn og ungdomstrinn. En opptelling gjort av FAU ved Feiring skole i 2014 viste at 54 av 56 elever som hadde avsluttet grunnskolen ved Feiring de fem foregående årene, hadde fullført videregående opplæring (feiring.info, 23. oktober 2014). Tallene er tolv år gamle, men de er den eneste lokale opptellingen vi kjenner til, og de peker i en annen retning enn kommunens samlede gjennomføringstall, som oppvekstplanen beskriver som de laveste i Gardermoregionen. Gjennomført videregående opplæring bidrar positivt til samfunnsøkonomien på lang sikt. Vi bør ta vare på det som faktisk fungerer for barns oppvekstvilkår, ikke svekke det.

Barnehagen i Feiring skårer høyt på Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse. I undersøkelsen for 2025 hadde barnehagen den høyeste skåren av barnehagene som deltok i Eidsvoll. I undersøkelsen for 2026, gjennomført i januar 2026, fikk barnehagen full skår, 5,0 av 5, på foreldrenes samlede tilfredshet, og ble rangert som nummer 1 av 197 barnehager på Romerike (Romerikes Blad, 20. februar 2026). Det er verdt å ta vare på. Barnehagen i Feiring er privat, men sammen med Feiring skole er den en like verdifull del av barnas utdanningsløp, og bidrar til å skape muligheter, ikke begrensninger, for barn som bor i Eidsvoll.

4. Barnehagen og skolen er én oppvekstkjede

Det kommunestyret i vedtaket av 23. juni 2026 (sak 26/80, punkt C) ber utrederne vurdere for Ås og Langset, oppvekstsenterløsninger med samlokalisering av skole og barnehage, finnes i praksis allerede i Feiring, uten kommunal investering: en barnehage og en 1.-10.-skole i gangavstand fra hverandre, med det faste samarbeidet som er beskrevet i punkt 2. Utrederne beskriver selv verdien av slik nærhet i delrapport 2, i omtalen av Stensby barnehage og Langset skole: nærhet mellom barnehage og skole gir «en mer sammenhengende overgang mellom barnehage og skole», «organiserte møteplasser mellom barnehagebarn og skoleelever, som kan styrke tryggheten ved skolestart» og «økt kontinuitet i barnas lærings- og utviklingsløp». Om nedleggelse av Stensby barnehage skriver utrederne at det kan «svekke den sosiale kontinuiteten mellom barnehage, skole og nærmiljø». Alternativ 1, 2 og 3 bryter denne kontinuiteten i Feiring ved at skolen flyttes bort fra barnehagen. Den konsekvensen er ikke vurdert i delrapport 2.

Barnehagen er samtidig bygdas beredskap for vekst. Den har siden 2009 drevet gjennom flere runder med nedleggingsdebatt om skolen, med en stabil personalgruppe (delrapport 1, side 77), åpningstid fra 06:45 til 17:00 tilpasset foreldre som pendler, fullkost og et uteområde som brukes daglig. Barnehagen har i dag plass til flere barn. Feiring kan dermed ta imot nye barnefamilier uten at kommunen må bruke en krone på barnehageplasser, i en periode der kommunen legger til rette for nye plasser andre steder i kommunen (delrapport 1, side 5, og nullalternativet i delrapport 2). Denne kapasiteten er verdt noe bare så lenge det finnes en skole å gå videre til.

Barnetallet i en liten bygd svinger, og delrapport 1 nevner det. Svingningene går begge veier. Norconsults befolkningsprognose for Eidsvoll kommune fra 2020 anslo 113 elever ved Feiring skole for skoleåret 2025/26. Det ble 123 (delrapport 2). Utrederne skriver selv at en nedleggelse innebærer «en risiko for redusert attraktivitet og svakere befolkningsutvikling i Feiring». Strukturen bestemmer med andre ord befolkningsutviklingen, ikke bare omvendt. En bygd med barnehage og skole er forutsetningen for at prognosene kan slå feil i riktig retning. Vi ser at unge flytter tilbake til bygda, og at det hvert år kommer nye tilflyttere. Bygda har en attraktiv beliggenhet, med landlige omgivelser og kort vei til by og flyplass. Et sentralt hensyn i utredningen bør derfor være at hele kommunen er verdifull, fra sør til nord.

Kommunens ansvar for å tilby barnehageplass (barnehageloven § 16, jf. § 10) faller ikke bort om grunnlaget for barnehagen i Feiring svekkes. Delrapport 2 foreslår samtidig å legge ned Stensby barnehage (alternativ 9). Vi ber om at sluttrapporten vurderer den samlede virkningen av alternativ 1, 2, 3 og 9 for tilbudet til de yngste barna i nordre Eidsvoll, herunder daglig transport av små barn på fylkesvei 33, som barnehagen allerede i medvirkningen ba om å få vurdert som uaktuelt (delrapport 1, side 77).

5. Barnets beste, et ansvar som må forvaltes med forsiktighet

Vi vil understreke at vurderingen av framtidig barnehage- og skolestruktur må ta utgangspunkt i hva som er barnets beste. Prinsippet er forankret i Grunnloven § 104 og i FNs barnekonvensjon artikkel 3, som slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og beslutninger som berører barn. Dette gjelder ikke bare i enkeltsaker, men også ved overordnede beslutninger og strukturelle endringer som påvirker barns hverdag og oppvekstvilkår. Barnets beste må vurderes helhetlig og konkret. Det omfatter blant annet barns behov for trygghet, stabile relasjoner, tilhørighet, nærhet til nærmiljøet, forutsigbarhet i hverdagen og tilgang til et barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet. Strukturendringer bør derfor ikke vurderes utelukkende ut fra økonomiske og

administrative hensyn, men også ut fra hvilke konsekvenser de får for barns trivsel, utvikling, psykososiale miljø og mulighet til å være en aktiv del av sitt lokalsamfunn.

I delrapport 2 er vurderingskriteriet «hensyn til barnas beste» avgrenset til «hvordan strukturalternativene påvirker elevenes læringsmiljø, både fysisk og psykososialt». Barna som i dag går i barnehagen, og som skal begynne på skolen i årene 2027 til 2032, inngår dermed ikke i vurderingen, selv om et strukturvedtak vil gjelde hele deres skoleløp. Vi ber om at sluttrapporten retter opp dette.

Vi vil også peke på barns rett til medvirkning, slik den følger av barnekonvensjonen artikkel 12. Barn har rett til å bli hørt i alle beslutninger som gjelder deres liv. For de yngste barna, som i mindre grad kan delta direkte i en slik prosess, handler det om at kunnskap om barns behov og erfaringer tillegges reell vekt. Det innebærer blant annet å vurdere konsekvensene av økt reisevei, mer transporttid, brudd i etablerte relasjoner og svekket tilknytning til nærmiljøet. Det beste alternativet, forankret i barnets beste, er at både skole og barnehage i Feiring består, også i framtiden. Innsatsen som legges ned nå, gir verdifull avkastning i framtiden, både for barna og samfunnsøkonomisk. Det nytter ikke å arbeide for tidlig innsats og forvente kortsiktig avkastning. Resultatene av det gode arbeidet viser seg først lenger fram i tid. Det handler om å tåle å stå i det usikre for at investeringen faktisk skal gi verdifulle endringer.

6. En reell bekymring

Det foreligger forslag om å slå sammen enheter og bygge større enheter i kommunen. Delrapport 2 argumenterer for at større skoler gir mer robuste fagmiljøer og et bredere valgfagtilbud. Samtidig skriver utrederne selv at relasjonen mellom elever og ansatte ved Feiring skole er nær og stabil, at dette gir «et trygt læringsmiljø og gode rammer for individuell oppfølging», og at potensialet for negative konsekvenser ved en flytting er «størst for elever uten vedtak, men med behov for tett oppfølging i hverdagen». Det er nettopp disse barna vi kjenner fra barnehagen, og som vi i dag kan følge inn i skolen. Forskningsgjennomgangen fra Senter for praksisrettet utdanningsforskning (2022), slik sekretariatet for Utvalget for framtidens fellesskole gjengir den (notat 14. mars 2025), finner liten sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring, og tilnærmet ingen sammenheng med trivsel og mobbing. Vi kan ikke se at kunnskapsgrunnlaget gir dekning for at større enheter i seg selv gir et bedre læringsmiljø for barna fra Feiring.

Trygghet og relasjoner er en forutsetning for at god læring skal kunne oppstå. Ut fra vår kompetanse og erfaring gir små barnegrupper større nærhet og økte muligheter for at alle barn skal føle seg sett og kjenne på mestring hver dag. Mindre barnegrupper gir også andre muligheter for relasjonsbygging og tilrettelegging. Hva vi prioriterer høyest, preger vår forståelse av hva som er barnets beste, og handler slik vi ser det om hvilke verdier vi ønsker skal være framtredende. Det betyr ikke nødvendigvis at små enheter er bedre enn store, men det betyr at vi bør være forsiktige med å anta at det finnes et fasitsvar på hva som er best for alle barn. I jakten på de mest kostnadseffektive løsningene, på det som «funker i praksis», risikerer en å miste av syne det som er mindre målbart: det som ligger i det mellommenneskelige møtet med barnet.

7. Oppsummering og krav

Hoppensprett Feiring Aktivitetsbarnehage ber om at:

1. Feiring skole videreføres som 1.-10.-skole.
2. Sluttrapporten vurderer konsekvensene for barnehagetilbudet i Feiring under alternativ 1, 2 og 3, herunder for søkning, driftsgrunnlag og kommunens ansvar for barnehageplass. Delrapport 2 gjør ikke dette.
3. Vurderingen av barnets beste omfatter barna som i dag går i barnehagen og skal begynne på skolen i årene 2027 til 2032. I delrapport 2 er kriteriet «hensyn til barnas beste» definert som virkninger for dagens elever.
4. Sluttrapporten viser hvordan kommunen vil oppfylle plikten i opplæringslova § 4-7 til en trygg og god overgang fra barnehage til skole for barn fra Feiring under hvert alternativ.
5. Kommunestyrets bestilling om tidlig innsats og forebyggende tjenester (sak 26/80, punkt D) besvares konkret for Feiring, og sluttrapporten vurderer den samlede virkningen av alternativ 1, 2, 3 og 9 for tilbudet til de yngste barna i nordre Eidsvoll.

Referanser

Barnehageloven. Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager, § 2 a, § 10 og § 16.

Broström, S. (2009). Tilpasning, frigjøring og demokrati. Første steg, 2, 24-28.

Eidsvoll kommune (2016). «I forkant». Familiens hus, barnehage og skole.

Eidsvoll kommune (2022). Oppvekstplan 2022-2032.

Eidsvoll kommune (2026). Kommuneplanens samfunnsdel 2026-2038.

Eidsvoll kommune (2026). Høring og offentlig ettersyn, utredning av barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune 2026. Brev av 24. juni 2026, ref. 26/4027, med kommunestyrets vedtak 23. juni 2026 i sak 26/80.

Eidsvoll Ullensaker Blad (2025). Oppslag om ungdomsmiljøet i Eidsvoll høsten 2025, jf. debattinnlegget «Spørsmål til ordfører om ungdomsmiljøet i Eidsvoll kommune», 14. november 2025.

feiring.info (2014). «54 av 56 Feiringelever har fullført videregående» (23. oktober 2014) og «Mytene om Feiring skole» (30. oktober 2014).

FNs konvensjon om barnets rettigheter, artikkel 3 og 12, jf. Grunnloven § 104.

Kunnskapsdepartementet (2006). St.meld. nr. 16 (2006-2007) «... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring».

Kunnskapsdepartementet (2017). Rammeplan for barnehagen. Innhold og oppgaver.

Norconsult (2020). Befolkningsprognose for Eidsvoll kommune, med elevtallsprognose for Feiring skole.

Opplæringslova. Lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa, § 2-6 og § 4-7.

Oslo Economics og Telemarksforsking (2026). Delrapport 1: Fremtidens barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune (april 2026).

Oslo Economics og Telemarksforsking (2026). Delrapport 2: Fremtidens barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune (juni 2026).

Senter for praksisrettet utdanningsforskning (2022). Skolestørrelse og sammenhenger med elevenes trivsel og læring. Skriftserien 9/2022, Høgskolen i Innlandet. Gjengitt i notat fra sekretariatet for Utvalget for framtidens fellesskole, sak 3-6, 14. mars 2025.

Utdanningsdirektoratet (2012, oppdatert 2024). Rundskriv Udir-2-2012. Behandlingen av saker om skolenedleggelser og kretsgrenser.

Romerikes Blad (2026). «Sjekk din: Dette mener foreldrene om barnehagene på Romerike», 20. februar 2026, med tabell over barnehager på Romerike rangert etter foreldretilfredshet.

Utdanningsdirektoratet (2025 og 2026). Foreldreundersøkelsen i barnehage, resultater for Feiring aktivitetsbarnehage AS, barnehagefakta.no.

Høringsinnspill til barnehage- og skolestruktur i Eidsvoll kommune

Fra fysio og ergoterapeuter som jobber med barn i Eidsvoll kommune

Nei til alternativ 4 og 5, nedleggelse eller omdisponering av Ås barneskole

Vi har forståelse for at Eidsvoll kommune står overfor betydelige økonomiske utfordringer som krever prioriteringer og strukturelle vurderinger. Samtidig vil vi understreke at beslutninger som berører barn og unge må bygge på et helhetlig beslutningsgrunnlag hvor rettslige, pedagogiske, helsemessige og samfunnsøkonomiske konsekvenser vurderes samlet.

Som fagpersoner som arbeider tett med barn og unge med funksjonsnedsettelser, utviklingsforstyrrelser, sammensatte helseutfordringer og behov for særskilt tilrettelegging, er vi særlig opptatt av hvordan foreslåtte endringer vil påvirke kommunens mest sårbare barn.

Barnets beste må være et grunnleggende hensyn

Ved alle beslutninger som berører barn skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Dette følger av FNs barnekonvensjon artikkel 3, som er inkorporert i norsk rett gjennom menneskerettsloven og gitt forrang ved motstrid med annet lovverk. Prinsippet er også nedfelt i Grunnloven § 104.

Strukturendringer i skole- og barnehagetilbudet vil få direkte konsekvenser for barns hverdag, oppvekstmiljø, læringsforhold, helse og deltakelse. Vi mener derfor at kommunen må kunne dokumentere hvordan barnets beste er vurdert konkret for de ulike gruppene av barn som berøres, og hvordan disse vurderingene er avveid mot de økonomiske gevinstene som foreslås oppnådd.

Dette gjelder særlig barn med funksjonsnedsettelser og elever med omfattende behov for tilrettelegging, som ofte påvirkes mer av strukturendringer enn andre elevgrupper.

Ås skole som inkluderende læringsarena

Fra vårt faglige ståsted fremstår Ås skole som en viktig inkluderende arena med kvaliteter som er spesielt betydningsfulle for elever med særskilte behov.

Vi ønsker særlig å trekke frem følgende forhold:

- Skolen har etablert og videreutviklet en forsterket avdeling med relevant kompetanse og erfaring.

- Elevene gis gode muligheter til å utvikle selvstendighet i ordinære omgivelser uten omfattende bruk av begrensende tiltak.
- Det finnes inngjerdede uteområder som bidrar til trygghet og forutsigbarhet.
- Elevene kan delta i fellesskap og skoleaktiviteter på egne premisser.
- Skolen representerer en viktig sosial møteplass og integrert del av nærmiljøet.
- Området har mange barnefamilier og forventet videre vekst gjennom nye boligområder, blant annet på Hammerås.
- Nærhet mellom hjem, skole og fritidsarenaer styrker barnas sosiale deltakelse og tilhørighet.
- Skolen har nærhet til skog og mark, turområder og idrettsarenaer som benyttes til uteskole og fysisk aktivitet i skoletiden for samtlige elever.

Etter vår vurdering representerer dette faktorer som fremmer både fysisk og psykisk helse, sosial inkludering og læring.

Retten til et inkluderende og helsefremmende skolemiljø

Etter opplæringsloven § 12-2 har alle elever rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring.

For mange av de barna vi følger opp, er små og oversiktlige skolemiljøer avgjørende for at denne retten skal kunne realiseres i praksis. Erfaring tilsier at større elevgrupper, økt støy, flere skifter mellom læringsarenaer og mindre oversiktlige omgivelser kan bidra til:

- Redusert opplevelse av trygghet.
- Økt stress og belastning.
- Større utfordringer med sosial deltakelse.
- Redusert læringsutbytte.
- Økt behov for individuell oppfølging.

Vi er derfor bekymret for om en eventuell flytting av den forsterkede avdelingen til større skolemiljøer på mottaksskolene vil kunne svekke enkelte elevers mulighet til å få et skolemiljø som faktisk fremmer inkludering og læring.

Barn med funksjonsnedsettelser og sammensatte behov

Norge er gjennom FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) forpliktet til å arbeide for deltakelse, likestilling, inkludering og tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelser. Selv om konvensjonen ikke er inkorporert i menneskerettsloven, er den en viktig rettskilde for offentlig forvaltning.

Vi mener derfor kommunen må foreta særskilte vurderinger av hvordan foreslåtte strukturendringer vil påvirke:

- Elevenes selvstendighet.
- Muligheten for deltakelse i ordinære skolefellesskap.
- Behovet for skjerming eller begrensende tiltak.
- Muligheten til å være en del av sitt nærmiljø.
- Overgangen mellom skole, hjem og fritidsarenaer.

Vi stiller spørsmål ved om alternative lokasjoner vil kunne tilby tilsvarende grad av tilrettelegging, trygghet og tilgjengelighet som dagens løsning.

Fysisk utforming og sikkerhet

For enkelte elevgrupper er fysisk utforming av skoleområdet en sentral del av det pedagogiske og helsefaglige tilbudet.

Vi er kjent med bekymringer knyttet til kapasitet og arealer ved alternative lokasjoner. Barn med sammensatte utfordringer krever økte arealer på bakgrunn av behov for skjerming, sansestimulering, læring og aktivitet. Dette tilsvarer avskilte rom avsatt til ulike formål for trygge rammer og forutsigbarhet.

Vi er også bekymret for om skoleområder som ikke er tilstrekkelig avgrenset eller som ligger tett på trafikk og parkeringsområder, vil kunne medføre økt risiko for enkelte elever.

Dersom utfordringer knyttet til sikkerhet fører til økt bruk av låste dører eller andre begrensninger i elevenes bevegelsesfrihet, bør dette vurderes nøye opp mot målsettingene om deltakelse, selvstendighet og inkludering.

Økte transportbehov og belastning for familier

Forslagene om nedleggelse og mottaksskoler medfører lengre reisevei for barna. For enkelte elever med omfattende behov vil dette kunne innebære:

- Lengre og mer belastende skoledager.
- Økt stress og redusert overskudd til læring.
- Mindre tid til fritidsaktiviteter og sosial deltakelse.
- Redusert nærmiljøtilhørighet.

I tillegg må kommunen vurdere de økonomiske konsekvensene av eventuelt økte transportkostnader og behov for særskilt skyss. Vi mener at disse konsekvensene må inngå i den samlede vurderingen av de økonomiske effektene av strukturendringene.

Folkehelseperspektivet

Kommunen har etter folkehelseloven ansvar for å fremme befolkningens helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold, samt bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom. Skoler og barnehager er blant kommunens viktigste helsefremmende og forebyggende arenaer.

Fra et folkehelseperspektiv er vi bekymret for at større enheter, økte avstander og svekket nærmiljøtilknytning kan få negative konsekvenser for:

- Psykisk helse.
- Sosial deltakelse.
- Opplevelsen av tilhørighet.
- Fysisk aktivitet i nærmiljøet.
- Inkludering av barn med særskilte behov.

Kommunen har gjennom egne strategier og styringsdokumenter som Eidsvolltrappa og lederplakaten løftet frem tidlig innsats, forebygging og barn og unge som prioriterte områder. Etter vår vurdering bør disse hensynene tillegges betydelig vekt i den videre behandlingen av saken.

Langsiktig samfunnsøkonomisk perspektiv

Vi vil oppfordre kommunen til å legge et langsiktig perspektiv til grunn for beslutningen. Besparelser på kort sikt bør vurderes opp mot risikoen for økte kostnader på lengre sikt innen:

- Helse- og omsorgstjenester.
- Spesialpedagogiske tiltak.
- Psykisk helsearbeid.
- Oppfølgingstjenester.
- Utenforskap og redusert deltakelse i utdanning og arbeidsliv.

For mange barn er gode oppvekstmiljøer den viktigste forebyggende innsatsen kommunen kan tilby. Vår faglige erfaring støtter at tidlig og inkluderende innsats ofte er mer kostnadseffektivt enn senere kompenserende tiltak. Vi må forebygge mer for å reparere mindre!

Krav til forsvarlig utredning

Etter forvaltningsloven § 17 skal en sak være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Vi mener derfor at kommunen må synliggjøre særskilte konsekvensvurderinger knyttet til:

- Barnets beste.
- Elever med funksjonsnedsettelser og omfattende tilretteleggingsbehov.
- Skolemiljø og inkludering.
- Transport og reisebelastning.
- Framtidige behov for helse- og omsorgstjenester.
- Konsekvenser for nærmiljø og lokalsamfunn.

Slike vurderinger er nødvendige for å sikre et tilstrekkelig og forsvarlig beslutningsgrunnlag.

Oppsummering

Fysio og egoterapeutene som jobber med barn i kommunen, ber kommunen legge særlig vekt på:

- Barnets beste som et grunnleggende hensyn.
- Retten til et trygt og inkluderende skolemiljø etter opplæringsloven.
- Konsekvensene for barn med funksjonsnedsettelser og særskilte behov.
- Betydningen av små og oversiktlige læringsmiljøer.
- Folkehelsekonsekvenser av økte avstander og svekket nærmiljøtilknytning.
- Økte transportbehov og belastninger for familier.
- Langsiktige samfunnsøkonomiske konsekvenser.
- Kravet til forsvarlig og tilstrekkelig utredning før vedtak fattes.

På bakgrunn av ovennevnte anbefaler vi at kommunen utviser særlig varsomhet ved vurderinger som kan svekke eksisterende inkluderende tilbud og læringsmiljøer for barn med særskilte behov. Etter vårt syn tilsier både juridiske, helsefaglige og samfunnsøkonomiske hensyn at løsninger som fremmer nærhet, inkludering, deltakelse, selvstendighet og tidlig innsats bør prioriteres i den videre behandlingen av skole- og barnehagestrukturen i Eidsvoll kommune.

Hilsen

Elisabeth Gullhaugen Troberg, Anna Sophie Nina Eide, Elin Gertz, Bente Borgersrud og Maren Fald Gården.